

Kartlegging av tillatelser til avfallsanlegg

Delleveranse i prosjektet Likere rammer og vilkår for avfallsanlegg

Miljødirektoratet

Rapport 3-2021

M-2106 | 2021

NORWASTE

Rapportnummer:	3-2021	Oppdragsgiver:	Miljødirektoratet
Tittel:	Kartlegging av tillatelser til avfallsanlegg	Distribusjon:	Åpen
Rapportversjon:	2	Antall sider:	34
Forfattere:	Ingrid Kiær Salmi Knut Bakkejord Sigvart Eggen	Antall vedlegg:	2
		Dato:	09.09.2021

Utdrag:

Like rammer og vilkår for avfallsanlegg på tvers av fylkene er viktig for å sikre forutsigbarhet, likebehandling og redusere risikoen for konkurransevridning. Norwaste har i samarbeid med Miljødirektoratet og representanter fra statsforvalterne, kartlagt ulikheter i reguleringen av avfallsanlegg mellom fylkene. Kartleggingen viser at det er forskjeller også innad i fylkene, samt mellom like type anlegg. Det er forskjeller i oppbyggingen av tillatelsene, hvordan innholdet er strukturert, hvilke krav som er stilt og hvordan kravene er formulert. En av faktorene til at det er ulikheter mellom tillatelser er alder på tillatelsene og at enkelte krav er utdaterte i forhold til dagens miljøkrav. På landsbasis er en tredjedel av tillatelsene eldre enn 10 år. Det er ønskelig med digitale søknadsprosesser for å lette arbeidet for både søkere og ved behandling av søknader.

Det er enkelte avfallsanlegg som ikke har tillatelse til virksomhet. Slike anlegg uten tillatelse finnes i alle fylker. Denne kartleggingen har ikke vist at det er fylker som peker seg nevneverdig ut. Ulikhetene kan skyldes bl.a. vurdering av forurensningspotensial samt prioriteringer og kapasitet hos statsforvalterne. Anlegg som ofte behandles ulikt er gjenvinningsstasjoner, mottak og behandling av hageavfall, returasfalt/-betong og forurensede masser. Andre anlegg som ikke har tillatelse til enkelte virksomheter er bl.a. midlertidig lagring av avfall, mindre anlegg for EE-avfall, enkelte mellomlagrings og omlastingsanlegg. I tillegg har det kommet fram i kartleggingen at biogassanlegg som er en del av avløpsrensseanlegg ofte ikke har tillatelse.

Under er det listet opp tre hovedpoeng som vi anbefaler å ta med videre i arbeidet for mer forutsigbar og likebehandling av avfallsanlegg:

- Digitalisering og tilpasning av malverk,
- Veiledningsmaterieill for søkere og statsforvaltere tilpasset ulike typer avfallsanlegg,
- Forskriftsfesting for å styrke arbeidet med tillatelser eller i noen tilfeller gjøre det mulig å unngå bruk av tillatelser.

Emneord:	Avfallsanlegg, tillatelser	Geografi:	Nasjonal
Kontaktperson:	Ingrid Kiær Salmi	Kontrollert av:	Henrik Lystad

Innhold

1. Innledning	4
1.1. Hovedfunn	4
2. Resultater fra kartleggingen	6
2.1. Strukturforskjeller i tillatelsene	6
2.2. Alder på tillatelser	11
2.3. Erfaringer fra statsforvaltere	13
2.4. Erfaringer fra anleggseiere.....	16
2.5. Hvilke anlegg har ikke tillatelse?	20
2.6. Andre ulikheter mellom fylkenes regulering av avfallsanlegg	23
2.7. Likheter og ulikheter mellom anlegg.....	26
3. Forslag til tiltak for mer likebehandling av avfallsanlegg	28
3.1. Digitalisering og tilpasning av malverk	28
3.2. Veiledningsmateriell	28
3.3. Forskrifter	29
3.4. Andre tiltak	29
4. Metode for kartleggingen.....	31
4.1. Forberedelser og tilnærming til kartleggingen	31
4.2. Data og informasjonsinnhenting.....	32
4.3. Analyse og presentasjon av data	34
Vedlegg	35
Vedlegg A - Parametere for kartlegging	35
Vedlegg B - Diverse figurer fra kartleggingen	39

1. Innledning

Like rammer og vilkår for avfallsanlegg på tvers av fylkene er viktig for å sikre forutsigbarhet, likebehandling og redusere risikoen for konkurransevridning. Både avfallsbransjen og statsforvalterne har pekt på at det er forskjeller mellom fylkene og sammenslåing av fylker har gjort dette enda tydeligere.

I prosjektet *Likere rammer og vilkår for avfallsanlegg* skal Miljødirektoratet sammen med representanter fra statsforvalterne og Norwaste kartlegge ulikheter i reguleringen av avfallsanlegg mellom fylkene.

For hvert fylke ble det tatt et utvalg av tillatelser basert på innspill fra de respektive statsforvalterne. Disse ble gjennomgått systematisk for å beskrive 38 kvalitative parametre ved hver tillatelse, i alt 204 tillatelser. Det ble utført intervju med statsforvalterne og aktører fra både offentlig og privat avfallsbransje. Funnene fra kartlegging, gjennomgang av tillatelser og intervju er sammenstilt i denne rapporten.

Dette arbeidet skal brukes videre som underlag i del 2 av prosjektet hvor det skal utarbeides en tiltaksplan med mål om å sikre likebehandling og likere rammer og vilkår for avfallsanlegg.

1.1. Hovedfunn

Innholdet i tillatelsene varierer både på hvilke rammer og vilkår som stilles, hvordan disse vilkårene er formulert, og hvordan dette igjen er strukturert, ut fra hvor gammel tillatelsen er og hvilket fylke den er gitt i. Tillatelsene blir ofte formet av at statsforvaltere tolker Miljødirektoratets mal for tillatelse for virksomhet etter forurensningsloven. Mange tillatelser har ulike krav fordi de er utdaterte i forhold til dagens miljøkrav. På landsbasis er en tredjedel av de ca. 1100 tillatelsene eldre enn 10 år. I det kartlagte utvalget var 10 % av tillatelsene eldre enn 10 år.

Det er ønskelig med digitale søknadsprosesser for å lette arbeidet for både søkere og ved behandling av søknader. Dette vil også danne grunnlag for mer forutsigbarhet og likebehandling av avfallsanlegg.

Det er trukket fram flere typer anlegg som ikke har tillatelse. Eksempler på dette er:

- Gjenvinningsstasjoner,
- Mottak av hageavfall inklusive kverning og kompostering,
- Mottak og behandling av avløpsslam,
- Mottak og behandling av asfalt, betong og forurensede masser,
- Biloppsamlingsplasser uten tillatelse til å kreve vrakpant,

- Massetipper/deponi for ikke-forurensede masser,
- Midlertidig lagring av avfall. Mellomlagring av Refused Derived Fuel (RDF) og omlasting av diverse avfall,
- Biogassanlegg i forbindelse med avløpsrensseanlegg og mindre anlegg knyttet til gårdsanlegg og fiskerier.

Forslag til tiltak for likebehandling av avfallsanlegg er:

1. Digitalisering og tilpasning av malverk: Digital plattform for søknadsbehandling tilpasset søkere og til saksbehandling av søknadene. Dette vil være et viktig punkt for å effektivisere prosessen og føre til likebehandling av avfallsvirksomhetene.
2. Utarbeidelse av veiledningsmateriell: For mer utdypende veiledning om vilkår og tallfestinger tilpasset ulike typer anlegg. Blant annet bør man diskutere et veiledningsmateriale for hvilke krav man skal stille til mengder og lagringstid, samt visse typer aktiviteter. Veiledningsmateriellet bør tilpasses slik at det kan benyttes av både statsforvalterne og søkere.
3. Forskriftsfesting: Kan enten brukes til å styrke arbeidet med tillatelser eller i noen tilfeller gjøre det mulig å unngå bruk av tillatelser. Tilbakemeldinger gjennom kartleggingen har vært at avfallsanlegg og -virksomheter bør ha tillatelser fordi dette gir likebehandling og for å unngå konkurransevridning. Det kan allikevel være grunn til å forskriftsfeste krav som er gjennomgående like som støtte til tillatelser. I tillegg peker statsforvaltere på at det foregår avfallsvirksomhet på anlegg som allerede er regulert i andre forskrifter. Dette er håndtering av returasfalt og -betong som foregår på pukkverk, og biogassanlegg som er en del av avløpsrensseanlegg. Slike virksomheter kan være hensiktsmessig å forskriftsfeste, enten under forskrifter for pukkverk og avløpsrensseanlegg eller som egne forskrifter.

Andre tiltak som kan ses på i prosessen videre er bl.a. å sørge for lik begrepsbruk, stille tydelige krav samt felles ressursvurdering og prioritering for avfallsanlegg.

1.2. Avgrensinger i rapporten

- Det er gjort kartlegging av alle typer avfallsanlegg, med unntak av deponi og forbrenningsanlegg.
- Rapporten tar for seg ulikheter i krav stilt i tillatelser, ikke direkte konsekvensene av kravene, disse blir påpekt enkelte steder.
- For gjennomgangen av rammer og vilkår i tillatelsene er det gjort et utvalg på 204 tillatelser av de ca. 1100 tillatelsene på avfallsanlegg.

2. Resultater fra kartleggingen

I dette kapittelet er hovedfunnene fra kartleggingen presentert.

2.1. Strukturforskjeller i tillatelsene

2.1.1. Oppbygging av tillatelsene

Mye av innholdet i en tillatelse finnes i de aller fleste tillatelser, spesielt de nye. Det er mye variasjon i hvordan dette innholdet er strukturert i kapitler og underkapitler, og rekkefølgen på disse. Tabell 1 viser de vanligste kapitler i en tillatelse, hva som inngår i kapitlet og noen gjennomgående observasjoner om hvordan dette er tolket likt og ulikt hos de forskjellige statsforvalterne og i forhold til ulike virksomheter.

Tabell 1: Likheter og ulikheter i oppbygningen av tillatelser.

Seksjon og innhold	Likheter og ulikheter
Innledning <ul style="list-style-type: none">• Lovhjemler• Bedriftsdata• Endringslogg	Likheter Som oftest likt for ulike virksomheter. Ulikheter Ikke alle har innholdsfortegnelse. Ikke alle har endringslogg. Formalia som anleggsnummer, tillatelsesnummer m.m. varierer
Rammer for tillatelse <ul style="list-style-type: none">• Oversikt over hvilke virksomheter som inngår, mottatte mengder.	Likheter Alle setter inn en slik ramme iht. Miljødirektoratets mal for tillatelser. Ulikheter Kan være store forskjeller i måten det settes opp på. Som oftest tabell, men varierende innhold. Tabell settes noen ganger i vedlegg.
Generelle vilkår <ul style="list-style-type: none">• Her inngår en rekke forhold og lista blir lengre for hvert år.	Relativt likt.
Avfallshåndtering <ul style="list-style-type: none">• Krav til omlasting• Krav til lagring• Krav til dekke• Krav til innbygging og innendørs håndtering	Likheter Generelt om behandling av avfall. Ulikheter Noen fylker omtaler forebyggende tiltak for brann her. Hender det også står om krav til vann under avfallshåndtering og da kan det stå flere steder. Enkelte har spesifikke krav til lagring/behandling av hver avfallstype, mens andre har en generell formulering.
Utslipp til vann <ul style="list-style-type: none">• Vilkår til håndtering av rent og urent overvann, prosessvann, vaskevann og forurenset avløpsvann.• Grenseverdier for utslipp av oljeholdig vann• Krav til tørrvask	Likheter Alle har med dette punktet i en eller annen form. Ulikheter Noen fylker baserer seg på internkontrollforskriften og overlater til anleggseiere å gjennomføre en risikoanalyse og ut fra den stille krav til

Seksjon og innhold	Likheter og ulikheter
<ul style="list-style-type: none"> • Krav til å unngå utslipp til vann ved innbygging. 	<p>utslipp av ulike vannkilder. Andre stiller konkrete krav.</p> <p>Nyere tillatelser har ofte krav om avskjærende grøfter, og avledning av takvann - skille mellom rent og forurenset overvann. Også krav om å dimensjonere overvannssystem for å kunne håndtere fremtidige klimaforandringer.</p>
<p>Utslipp til luft</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse av vilkår knyttet til utslipp av lukt og støv. • I noen tillatelser vektlegges lukt og da henger dette gjerne sammen med type virksomhet. • Andre vektlegger støv da dette er den mest risiko for utslipp. 	<p>Likheter</p> <p>Alle har med dette punktet i en eller annen form.</p> <p>Ulikheter</p> <p>Noen fylker baserer seg på internkontrollforskriften og overlater til anleggseier å gjennomføre en risikoanalyse og ut fra den stille krav til utslipp til luft.</p> <p>Lukt - enkelte har krav om maks 7 lukttimer/måned, noen få har krav til luktenheter (ou_E per m^3) (typisk biogassanlegg, men ikke alle).</p> <p>Støv er som oftest tatt med som et generelt krav. Der hvor det foregår kverning eller knusing av avfall er det gjerne stilt ytterligere krav om tiltak.</p>
<p>Støy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse av grenseverdier for støy og noen ganger krav til støyberegninger/-målinger eller støysonekart. Støygrenser og midlingstid kan tilpasses aktuelle virksomhet. 	<p>Likheter</p> <p>Støyverdier til ulike tider på døgnet er oppgitt i tabellform.</p> <p>Ulikheter</p> <p>Ulike måter å sette grenseverdier/vilkår (midlet over døgn og midlet over driftstid). Begge deler er i tråd med anbefalinger fra Miljødirektoratet.</p>
<p>Grunnforurensning og forurensede sedimenter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kravet skal sikre at bedriften ikke foretar seg noe som forurenser grunnen og holder seg orientert om tilstanden på allerede forurenset grunn. Ved graving eller mudring skal man søke om tillatelse. Kravet har vært i mal siden 2004. 	<p>Likheter</p> <p>Ser ut til å være likt i alle nyere tillatelser, dvs. etter 2010.</p> <p>Ulikheter</p> <p>Ingen spesielle.</p>
<p>Nærmiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsøpling • Spredning av fremmede arter • Fugl og skadedyr • Grunnforurensning • Dette kapitlet ligger ikke inne i malen fra Miljødirektoratet, men brukes i en del tillatelser. 	<p>Likheter</p> <p>De fleste som har med dette, har det som generelle krav.</p> <p>Ulikheter</p> <p>Forsøpling og/eller flyveavfall er tema i noen tillatelser, det samme gjelder for fugl og skadedyr. Fremmede arter og hensyn til biologisk mangfold er ofte nevnt i saksbehandlingen av tillatelser, men kommer i få tilfeller frem i selve tillatelsen.</p>
<p>Kjemikalier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dette kravet skal sikre at bedrifter har tilstrekkelig kompetanse og dokumentert oversikt over bruk av kjemikalier. Kravet har vært i mal siden 2004. 	<p>Ser ut til å være likt i alle nyere tillatelser, dvs. etter 2010.</p>
<p>Energi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krav til system for energiledelse etter BREF 2009. 	<p>Ser ut til å være likt i alle nyere tillatelser, dvs. etter 2010.</p>

Seksjon og innhold	Likheter og ulikheter
Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning <ul style="list-style-type: none"> Krav til miljørisikoanalyser mht. å unngå utslipp til ytre miljø. Krav til forebyggende tiltak, beredskap og varsling av akutt forurensning. 	<p>Dette er relativt likt i fylkene.</p>
Målinger av utslipp og rapportering <ul style="list-style-type: none"> Omfatter krav til kontrollmålinger, overvåking av utslipp og journalføring. Der nest krav til rapportering tilbake til statsforvalter. 	<p>Likheter Rapportering til statsforvalter er relativt likt i alle tillatelser, endrer seg noe over tid.</p> <p>Ulikheter Dette punktet kan variere i omfang tilpasset virksomhetens risikobilde. I noen tillatelser brukes dette punktet til å sikre at man kan komme senere og stille krav til både målinger og utredninger. Krav til analysemetoder for rapportering er noen ganger utdaterte til hva laboratorier leverer,</p>
Finansiell garanti <ul style="list-style-type: none"> SF vil kreve garanti for fremtidige utgifter hvis det er påkrevd opprydding. Knyttet til etterdrift av deponi og håndtering av farlig avfall. 	<p>Likheter Formålet med å stille krav til slik garanti er likt beskrevet der det er tatt med.</p> <p>Ulikheter Forskjellig begrepsbruk. Det stilles ikke alltid et slikt krav selv om det er private eiere eller offentlige eide aksjeselskap. Noen stiller slike krav i forbindelse med nedlegging. Her kan det også forekomme at det står to (noen ganger flere) steder i tillatelsen.</p>
Eierskifte <ul style="list-style-type: none"> Skal meldes til statsforvalter. 	<p>Likt i alle fylker og tillatelser.</p>
Nedleggelse eller stans i virksomheten <ul style="list-style-type: none"> Skal meldes til statsforvalter i god tid. Krav til sikring mot forurensning og til opprydding. 	<p>Likheter Alle tillatelser i alle fylker har dette punktet.</p> <p>Ulikheter Noen bruker dette punktet til å sikre opprydding og avhending finansielt. Andre bruker det ikke.</p>
Tilsyn <ul style="list-style-type: none"> Sikrer at statens representanter til enhver tid kan føre tilsyn. 	<p>Helt likt i alle fylker og tillatelser.</p>
Vedlegg	<p>Likheter Liste over prioriterte stoffer finnes i alle tillatelser etter 2010. Utvides etter hvert som tida går.</p> <p>Ulikheter Ikke alle fylker/tillatelser har henvisning til liste over prioriterte stoffer. Enkelte ganger settes ramme for virksomheten i vedlegg.</p>

2.1.2. Samletillatelser eller enkelttillatelser

Tillatelsene kan deles opp i tre ulike kategorier, basert på hvilken virksomhet¹ som det er gitt tillatelse til og lokasjon for anleggene:

- Enkelttillatelser er for kun én virksomhet på ett anlegg, eks. mottak og mellomlagring av farlig avfall, kasserte kjøretøy eller biogassanlegg.
- Samletillatelser med flere virksomheter på ett anlegg og samme lokasjon, eks. mottak og mellomlagring av farlig avfall og kasserte kjøretøy.
- Samletillatelser for samme type virksomheter på flere lokasjoner. Vanligvis et IKS drevet avfallsanlegg med gjenvinningsstasjoner i andre kommuner.

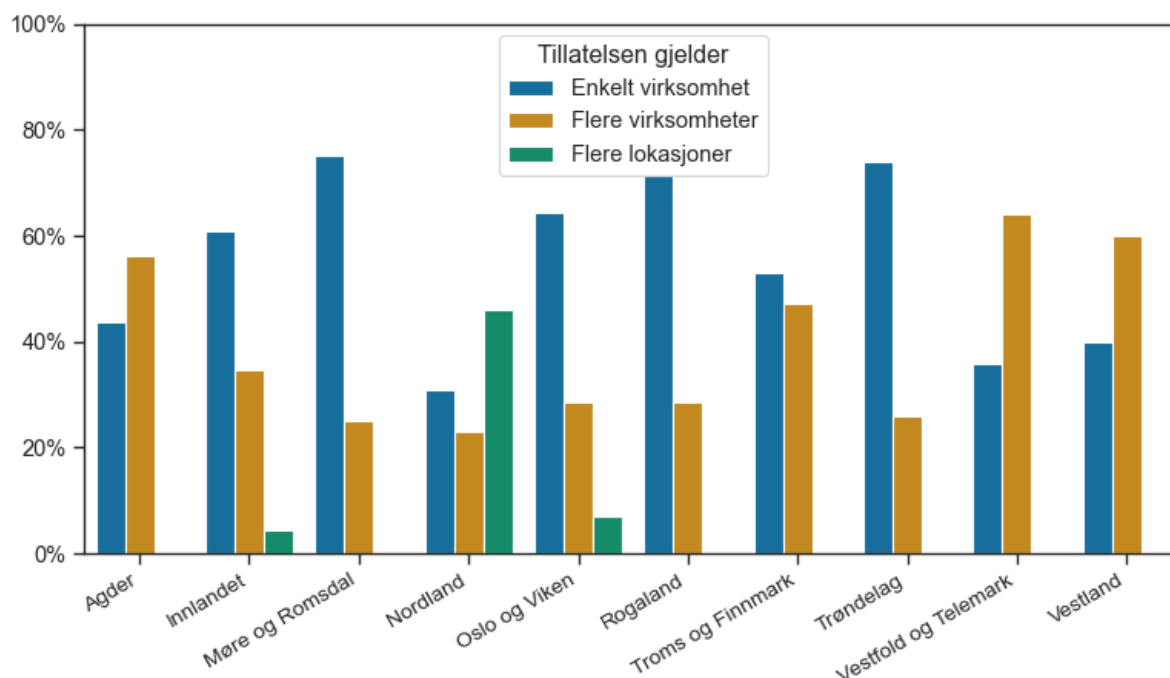
Førstnevnte type samletillatelse forekommer i samtlige fylker. Ofte har dette sitt utspring i at man har knyttet nye virksomheter til et avfallsdeponi.

Det er fordeler og ulemper ved å benytte seg av samletillatelser. For eksempel kan det være oversiktlig for bedriften å ha det samlet, samt at det er flere like rammevilkår for virksomhetene på et anlegg. Blant ulemper nevnes at samletillatelser gjør det mer uoversiktlig i Forurensning² og at det er krevende å gjøre endringer i større samletillatelser.

Samletillatelser for flere virksomheter går igjen i hele landet, se Figur 1. Samletillatelser for flere lokasjoner er mest utbredt i Nordland, deler av Innlandet og noen få i Oslo og Viken. I tilfeller hvor det er en samletillatelse for flere lokasjoner, typisk gjenvinningsstasjoner, er vilkårene ofte veldig generelle og knyttet til rammer for virksomheten.

¹ Med en virksomhet menes her en betegnelse for utførelse av avfallsaktiviteter. Eks. mottak og mellomlagring av husholdningsavfall, mottak og mellomlagring av farlig avfall, kasserte kjøretøy eller biogassanlegg.

² "Forurensning" er en fagapplikasjon for saksbehandling hos statsforvalteren og Miljødirektoratet.

Figur 1: Bruk av samletillatelser for flere separate lokasjoner eller flere virksomheter på samme lokasjon.

2.1.3. Maler og forskrifter

Samtlige statsforvaltere benytter maler. De fleste viser til Miljødirektoratets industrimal og til en mal som ble utarbeidet i 2006. Der nest er det noen som viser til mal fra Vestland. Statsforvalter i Trøndelag har utviklet egne maler tilpasset ulike virksomheter. Andre statsforvaltere sier at de ser på eldre tillatelser og tilpasser dem nye krav og kunnskap.

Mal fra Miljødirektoratet er bygd opp slik at noe skal tas med og noe kan man velge å ta med. Denne malen er veldig omfattende, og det er vanskelig for statsforvalterne å bruke denne på små anlegg. Malene fra Vestland og Trøndelag er nok mer tilpasset avfallsanlegg som statsforvalterne har delegert myndighet til.

Mye av det som kreves gjennom tillatelser er forskriftsregulert, bl.a. når det gjelder håndtering av farlig avfall og EE-avfall. Når man leser gjennom tillatelser som omfatter farlig avfall og EE-avfall, er det ulike måter å stille krav på. Noen henviser til kap. 11 og kap. 1 i avfallsforskriften uten noe særlig mer enn det. Andre refererer forskriftene punkt for punkt. I noen tillatelser er det korte beskrivelser av vilkår som går frem av forskrifter, mens det i andre tillatelser føres opp veldig mye av det som står i forskriften.

2.1.4. Begreper og formuleringer

Tillatelsene inneholder en rekke begreper og formuleringer som brukes ulikt og kan i enkelte tilfeller være vanskelig å forstå. Vi har sett at det i noen få tillatelser er lagt ved en definisjonsliste, men de

fleste har ikke dette. Noen har utdypet meningen med eksempelvis ulike dekker (fast, tett, ugjennomtrengelig) i fotnoter.

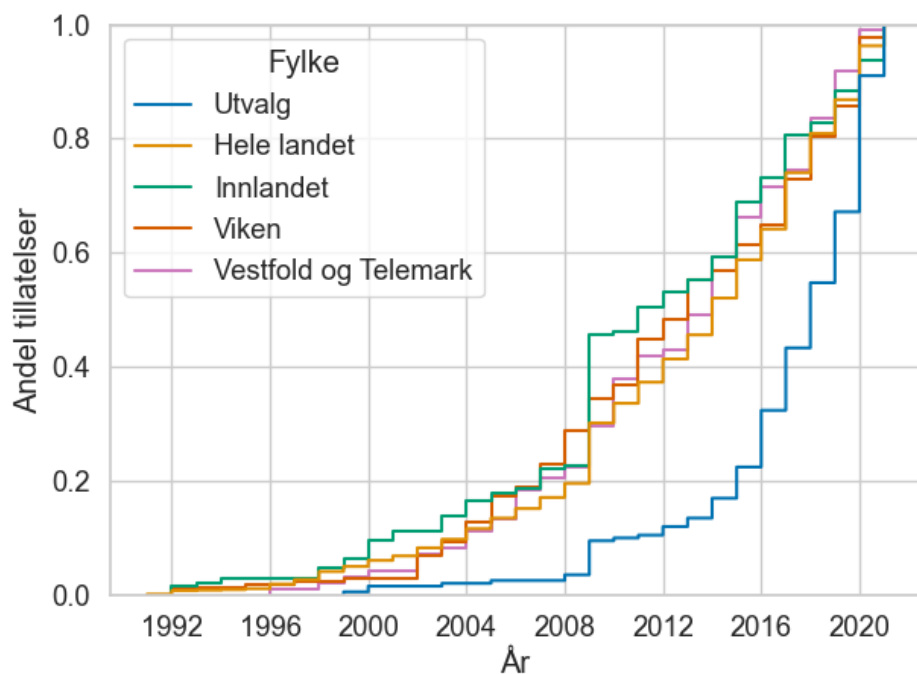
Begrepene florerer særlig når det gjelder vann; overflate-/overvann, rent og urent overvann, forurenset overvann, sigevann, prosessvann, avløpsvann, spylevann, vaskevann og oljeholdig avløpsvann. Andre begreper som kan være utydelig er:

- Fast eller tett dekke. Vi ser også at man noen ganger krever fast dekke hvor det helt klart menes tett dekke, og enkelte ganger omvendt. Vi ser også at det kreves fast og ugjennomtrengelig dekke og da er det tett. Jfr. avfallsforskriftens kap. 4, vedlegg 1.
- Tørrvask - det er ikke presisert hva som menes med dette.
- Miljørisikovurdering, risikobaserte krav - kan i enkelte tilfeller være noe uklart. Også hva som menes når det eksempelvis er beskrevet at det er krav om innbygging av en avfallsaktivitet, med mindre andre tiltak gir like god beskyttelse. Det samme gjelder hvilke tekniske krav som egentlig gjelder når overvann skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.
- Støy - her brukes flere alternativer. Midlet over døgn og midlet over driftstid. Det er ulike kombinasjoner og forklaringer på dette.
- Finansiell garanti, finansiell risiko, finansiell sikkerhet, økonomisk risiko og økonomisk sikkerhet. Det brukes mange begreper her.

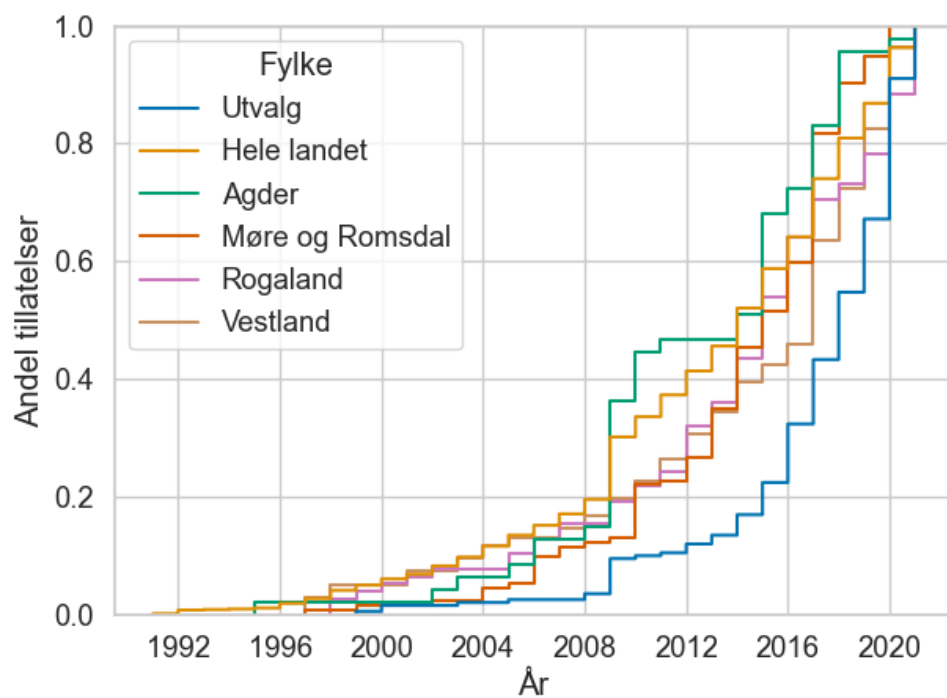
2.2. Alder på tillatelser

Vilkårene i en tillatelse kan endres av forurensningsmyndigheten dersom det skjer endringer i regelverk eller dersom noe spesifiserte forutsetninger endres jf. forurensningsloven §18, men tillatelsen kan uansett endres etter 10 år. Vi har inntrykk av at de fleste statsforvaltere legger opp til tillatelsene bør revideres hvert 10. år. Samtidig registrerer vi at flere tillatelser er gitt før 2010 og noen før 2000. Figur 2 - Figur 4 viser kumulative fordelinger av år gjeldende tillatelser ble gitt eller sist endret. På landsbasis er en tredjedel av de ca. 1100 tillatelsene til avfallsanlegg eldre enn 10 år. I utvalget gjort i prosjektet er 10 % av tillatelsene eldre enn 10 år.

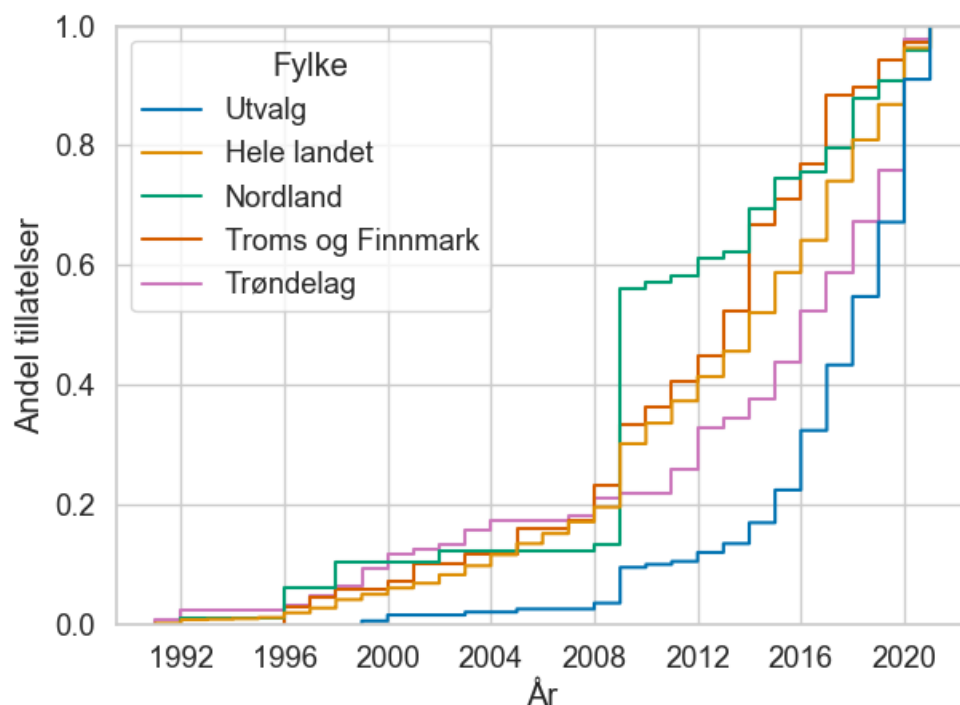
Tillatelsene i utvalget nyere enn snittet på landsbasis, ettersom utvalget ble gjort ved innspill fra statsforvaltere med instruks om å føre opp tillatelser hvor viktige vurderinger var gjort ift. lokale forhold. Kartleggingen har vist at nyere tillatelser generelt har likere vilkår. Forskjellene i tillatelsene fylkesvis kan derfor være noe større i de gjeldende tillatelsene enn det som kommer frem i denne kartleggingen.

Figur 2: År gjeldende tillatelser er gitt eller sist endret på Øst- og Innlandet.

Figur 3: År gjeldende tillatelser er gitt eller sist endret på Vest- og Sørlandet.

Figur 4: År gjeldende tillatelser er gitt eller sist endret i Midt- og Nord-Norge.

Gjennom intervjuer med statsforvalterne har vi fått flere forklaringer på hvorfor det fortsatt er mange eldre tillatelser, som ikke er revidert/fornytt:

- Har ikke hatt tilstrekkelige ressurser til å komme à jour,
- Har ikke prioritert å endre på eldre tillatelser når de fungerer bra og det er mange nye søknader,
- Noen anlegg med eldre tillatelser er mer eller mindre avvirket, bl.a. mottak og behandling av septikslam i laguner.

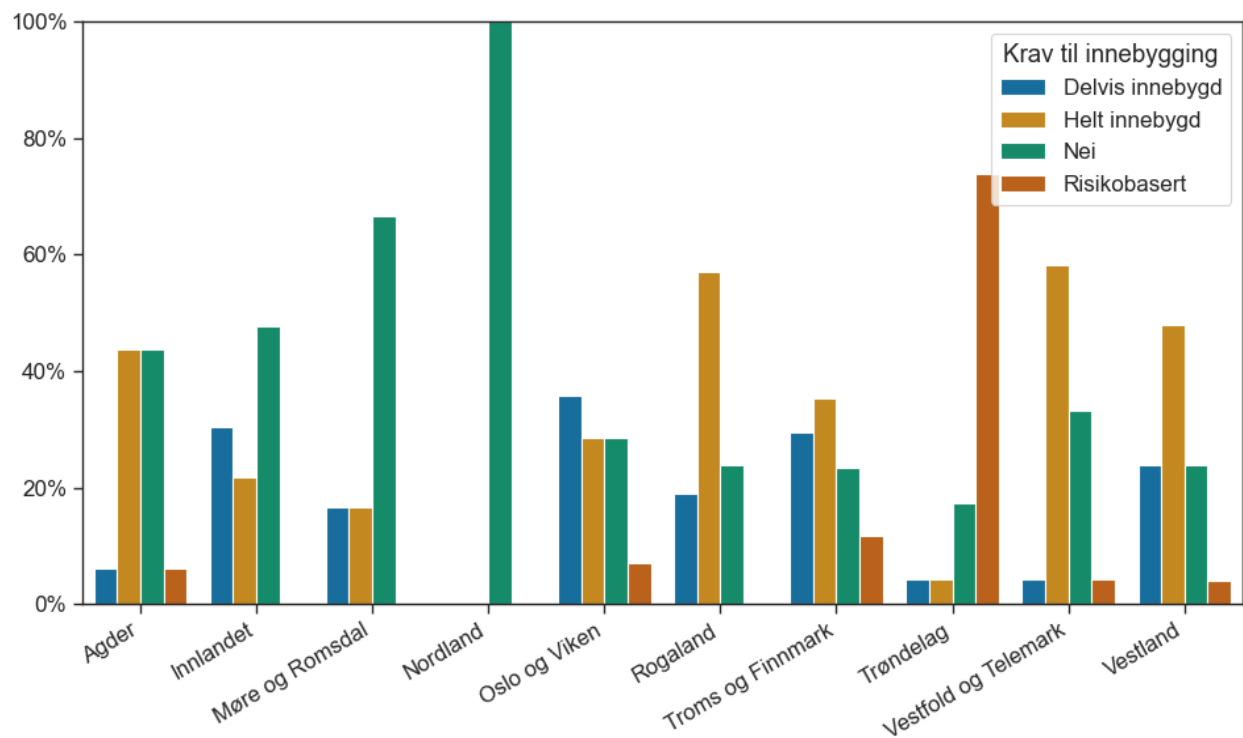
Alder på tillatelser har stor betydning for hvilke krav som stilles. Vi ser at nye krav (og nye maler) fører til stadig mer omfattende tillatelser. Statsforvalteren i Oslo og Viken opplyser at over tid har strukturen på tillatelsen endret seg. I noen perioder har det vært lagt vekt på internkontrollforskriftens bestemmelser, og man har overlatt til bedrifter å dokumentere at de ikke forurensrer uten å stille for mange krav til hvordan alt skal gjøres. Dette har imidlertid ikke alltid fungert, og man har deretter vært nødt til å beskrive vilkårene nærmere.

2.3. Erfaringer fra statsforvaltere

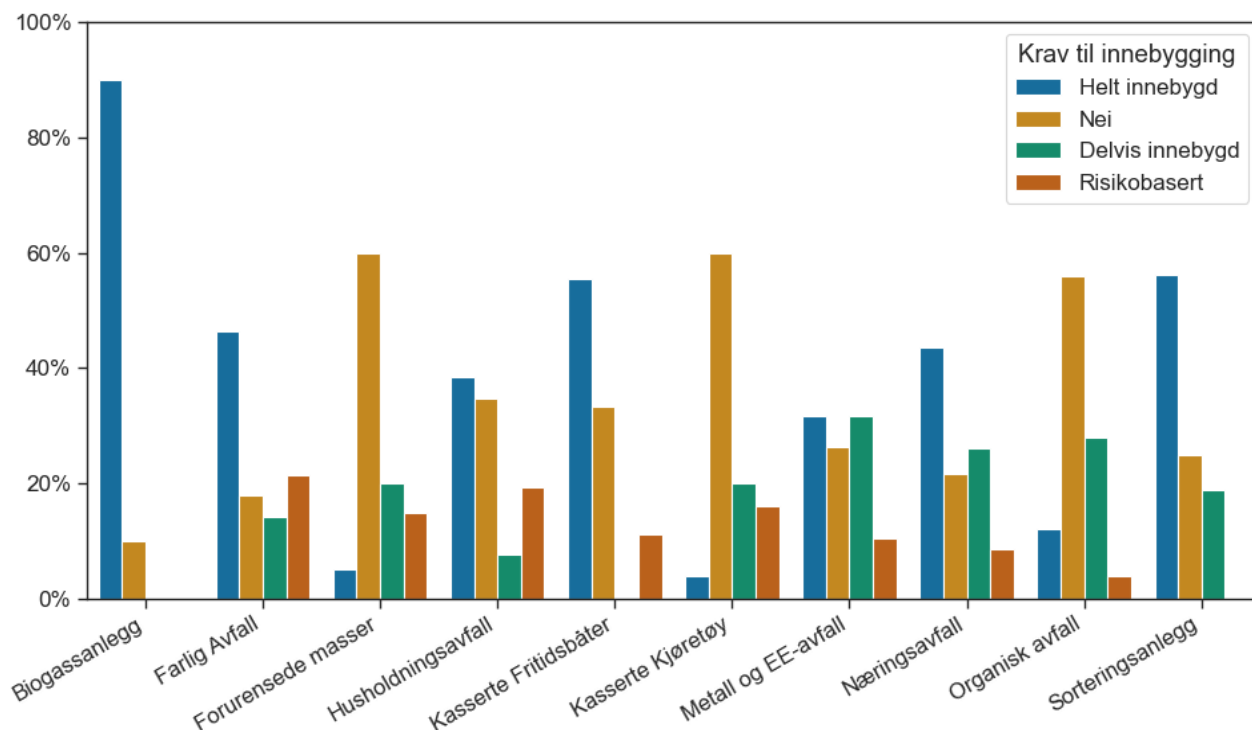
Gjennom intervju med representanter fra alle statsforvalterne og ut fra gjennomgang av tillatelser har vi registrert en del ulikheter i tillatelser som dels skyldes demografi (befolkningstetthet), ulike resipientforhold og den enkelte statsforvalters prioriteringer.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har påpekt at det er forskjeller på tillatelser som er gitt i tidligere Vestfold fylke og tidligere Telemark fylke som følge av ulik befolkningstetthet i de to tidligere fylkene. Denne forskjellen kommer bl.a. fram i krav som settes til utslipp av støv, lukt, driftstider mm.

Flere søknader i tettbygde områder, bl.a. Oslo og Viken, viser at anleggseiere ønsker å bygge inn sine virksomheter for å kunne plassere dem så nært befolkning og annen industri som mulig. Dette gjelder også kommunale og interkommunale gjenvinningsstasjoner for husholdningskunder. Figur 5 og Figur 6 viser i hvilke fylker det stilles krav til innbygging og hvilke typer anlegg som har slike krav.

Figur 5: Bruk av krav til innbygging av aktiviteter per fylke.

Figur 6: Bruk av krav til innbygging av aktiviteter per type avfallsvirksomhet.

Statsforvalterne opplever at enkelte aktører som søker om tillatelse til avfallsanlegg, er med på å endre standarden når det gjelder krav om for eksempel innbygging. Flere aktører søker om strengere vilkår enn det statsforvalteren nødvendigvis ville stilt i en tillatelse, noe som fører til at statsforvalteren legger listen høyere for neste aktør.

Andre punkter som ble pekt på i intervju med statsforvalterne var:

- Ønske om gode elektroniske søknadsskjema som vil gjøre arbeidet lettere, slik at data fra søknaden kan legges seg rett i statsforvalterens dokumenter. Systemet bør hente relevant informasjon fra andre databaser, Vann-nett, grunnforurensningsdatabasen, Naturbasen o.l.
- Mye arbeid med nye krav i revidert industriutslippsdirektiv (IED), det ønskes et godt brukervennlig veiledningsmateriale på norsk. Både til statsforvaltere og til bransjen.
- Det mangler et system for oppstart av meldepliktige virksomheter. Det oppleves at enkelte virksomheter starter opp og melder inn etterpå hvis statsforvalteren tar kontakt eller ved naboklager.
- Tolkning av når avfallsfasen opphører og hvordan virksomheter definerer at avfall opphører å være avfall, uten at myndighetene er involvert. Dette gjelder særlig masser, men også andre avfallstyper.
- Behov for å ha beredskapskapasitet til mottak/behandling av avfall fra branner, skred og andre akutte hendelser.

2.4. Erfaringer fra anleggseiere

Vi har foretatt en telefonrunde til representanter for selskaper som både representerer store nasjonale private aktører og store offentlig eide selskap i bransjen. Aktørene vi har snakket med er representanter fra: Ragn Sells, Norsk Gjenvinning, Franzefoss, Remiks IKS og Remidt IKS.

Punkter som ble belyst under intervjuene var:

- Alder på tillatelser
- Geografiske forskjeller
- Behandlingstid
- Regulering av mengder og lagringstid
- Innbygging; brannrisiko, kostnader
- Hvem skal ha tillatelse?
- Like krav/vilkår
- Erfaringer fra tilsyn

Generelt oppleves det at det er geografiske forskjeller på hvordan statsforvaltere i de ulike fylkene stiller krav i tillatelsene. For eksempel trekker en aktør frem at Trøndelag har flere risikobaserte krav (noe som stemmer overens med vår kartlegging), mens andre regulerer mer på detaljnivå.

2.4.1. Alder på tillatelser

Aktørene påpeker at det er veldig mange gamle tillatelser, og at dette påvirker rammene for vilkårene. De spesifiserer at gamle tillatelser er mer romslige i vilkårssettingen. Det kan også gjelde innad i en region, og gjelder ikke nødvendigvis i enkelte fylker. Dette gjør at de opplever at kravene ikke gir likebehandling i markedet de konkurrerer i. De opplever at det er geografiske forskjeller ved at kravene påvirkes i ganske stor grad av den enkelte saksbehandler og skjønnsmessige vurderinger.

2.4.2. Behandlingstid

Flere anleggseiere sier at de synes behandlingstiden er for lang. Å høre om opp til et års behandlingstid er ikke uvanlig. Mange aktører ønsker å sette i gang nye virksomheter eller utvide allerede eksisterende virksomhet. Da er det frustrerende at de blir satt i en saksbehandlingskø. En aktør hevder at lang behandlingstid i søknadsprosesser gjør at det er vanskelig å forholde seg til utviklingen som skjer innen sirkulærøkonomien.

2.4.3. Like krav og digital søknadsprosess

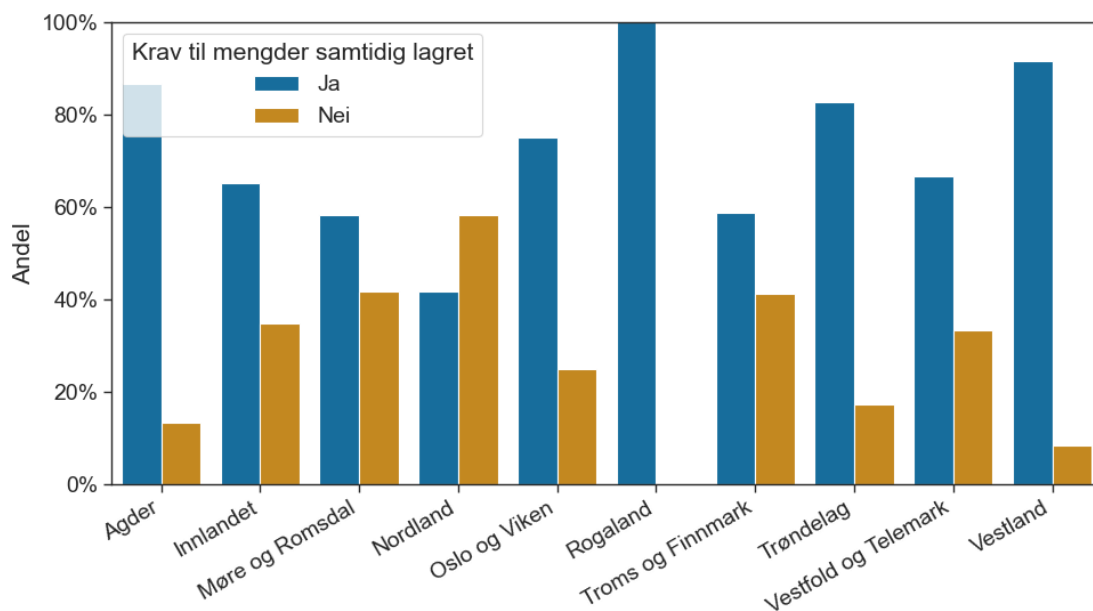
Aktørene ønsker at det skal være like krav for de samme type avfallsvirksomhet/avfallsanlegg og at kravene legges på et likt nivå nasjonalt. Det ønskes likebehandling ved like forutsetninger.

En aktør foreslår at søknadsprosessen bør digitaliseres. Dette kan være ved at man huker av for eksempel for kverning av trevirke og mengde, da stilles det et sett med krav. Er det spesielle forhold som gjør at man kan lempe på kravene kan det for eksempel søkes om dispensasjon. Dette vil muligens føre til raskere saksbehandling og forutsigbarhet for aktørene. Anleggseiere er opptatt av at det skal være en miljøforsvarlig avfallsbehandling.

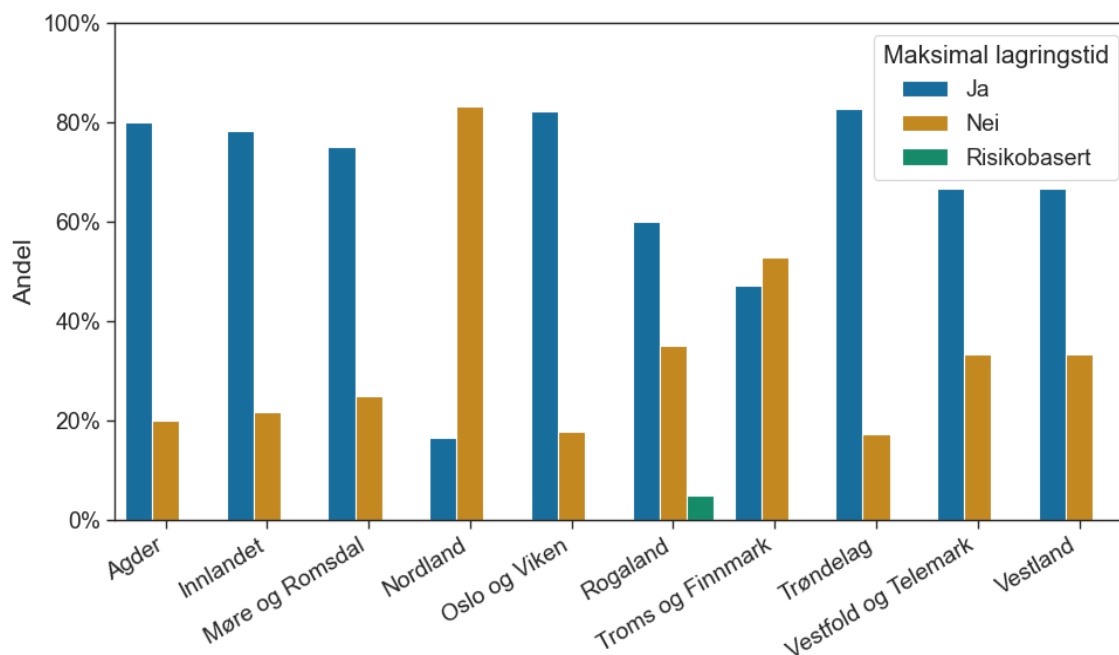
Om det skal gjøres større endringer i krav til avfallsanlegg påpekes det at miljømyndighetene bør gå ut til bransjen og høre om nødvendig implementeringstid. Videre påpeker en aktør at det er ønskelig med tilbakemelding om tiltakene i søknad til en tillatelse er overdimensjonert i forhold til kravene som ville vært stilt fra statsforvalteren. Dette er fordi flere av tiltakene har store økonomiske konsekvenser.

2.4.4. Regulering av mengder og lagringstid

Det blir stilt forskjellige krav til mengder avfall som kan håndteres og lagres. Noen tillatelser har begrensning på tonn/år som tas inn, andre har begrensning på lagringstid. Noen anlegg har en total mengde på alt avfall, mens andre har detaljerte mengder for hver avfallstype. Anleggseiere ønsker at slik regulering blir mer forutsigbar og flere sier at det bør være tilstrekkelig å stille krav til lagringstid. Figurene Figur 7 og Figur 8 viser hvilke krav som er stilt i ulike fylker når det gjelder mengder og lagringstid.

Figur 7: Regulering av maksimal mengde avfall lagret for ulike avfallstyper per fylke.

Figur 8: Regulering maksimal lagringstid for ulike avfallstyper per fylke.

2.4.5. Innbygging

Aktørene opplever at krav rundt innbygging av aktiviteter praktiseres ulikt, også innad i et fylke. Med stadig mer krav om innbygging fører dette til større risiko for brann. De påpeker at vilkårene bør veies opp mot brannrisikoen, for eksempel når det gjelder innendørs lagring av flis.

Offentlig eide selskap er betenkt på kostnadene hvis normen blir at også gjenvinningsstasjoner skal bygges inn. Dette gjelder særlig der man ønsker å tilby mindre gjenvinningsstasjoner i mer gravgrendte områder. Figur 5 og Figur 6 viser i hvilke fylker det stilles krav til innbygging og hvilke typer anlegg som har slike krav.

2.4.6. Hvem skal ha tillatelse?

Flere anleggseiere mener at alle typer avfallsanlegg bør ha tillatelse. Det er også viktig at alle virksomhetene³ på et anlegg er vurdert i tillatelsen. Mange både offentlig og privateide anlegg tar inn nye virksomheter på sine anlegg uten å søke tillatelse. Dette kan av og til skyldes uvitenhet eller handling i god tro, men kan være med å påvirke konkurranseforhold. Det har vært, og er, noen tilfeller ved omlasting av avfall hvor det ikke er stilt krav om tillatelse. Det er et skille mellom det som blir oppdaget ved tilsyn og det som statsforvaltere har vurdert at ikke trenger tillatelse.

³ Med virksomheter menes det i denne sammenhengen ulike avfallsaktiviteter som foregår på et avfallsanlegg.

Kommunale/interkommunale gjenvinningsstasjoner for farlig avfall er unntatt krav om tillatelse ved total lagringskapasitet på maksimalt 50 tonn farlig avfall (jf. avfallsforskriften kap. 11). Videre gjelder unntaket ved mottak av inntil 1500 kg farlig avfall pr. år pr. avfallsbestitter. Det sistnevnte forholdet virker det som det ikke er noe system for å etterfølge, verken hos anleggseier eller miljømyndighetene.

De fleste fylker har ikke egne tillatelser til gjenvinningsstasjoner, men noen fylker har gitt tillatelse til alle stasjonene. Dette oppleves litt merkelig for selskap som har eierkommuner i flere fylker, bl.a. gjelder det selskapet Remidt IKS som har eierkommuner i Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskapet prøver nå å etablere/ta over gjenvinningsstasjoner i Møre og Romsdal og ønsker at disse skal saksbehandles på tilsvarende måte som i Trøndelag.

2.4.7. Er krav/vilkår generelt like og forståelig?

Remidt IKS er en av eierne i Ecopro AS som driver et biogassanlegg i Verdal kommune, Trøndelag, med tillatelse fra statsforvalter. I det samme området drives et privat eid biogassanlegg, Biokraft AS. På grunn av størrelse og at dette er industri har sistnevnte anlegg tillatelse fra Miljødirektoratet. Her mener man at Biokraft har fått andre krav enn Ecopro, bl.a. når det gjelder utslipp av prosessvann og krav til anvendelse av bioresten.

Både Remidt og Remiks synes dagens krav/vilkår generelt er forståelige og greie, mens andre påpeker at det er noe forvirring rundt enkelte begreper og hva som ligger i det. Eksempelvis måleprogram og analyseprogram for utslipp, er det forskjell på dette? Remiks frykter krav som følger av nye BAT-krav som følge av EU-direktiv.

Det ble stilt spørsmål rundt krav til oljeutskiller. En aktør påpeker at det ved flere tillatelser står at det er krav til oljeutskiller på overflatevannet, og understreker at det bør holde at det brukes absorbent i enkelthendelser med oljesøl. Videre understrekes det at installering av oljeutskiller er en kostbar investering, og bør kun brukes når det er behov for det.

2.4.8. Samletillatelser eller enkelttillatelser

Remidt IKS vil gjerne søke om samletillatelser for flere anlegg. Bl.a. små gjenvinningsstasjoner som på mange måter er satellitter til sentrale større anlegg.

2.4.9. Erfaringer fra tilsyn

Flere aktører hevder at krav stilt i forbindelse med tilsyn kan være personavhengig. De opplever at noen statsforvaltere har forståelse for at forhold kan oppstå som fører til endringer av premissene, mens andre ikke. Enkelte private aktører opplever at statsforvalterne har mer tillit til offentlige enn private aktører, mens andre presiserer at dette er noe statsforvalterne har gått bort i fra. Det finnes

også eksempler på hvor offentlige eiere opplever at de blir stilt strengere krav enn private.

2.5. Hvilke anlegg har ikke tillatelse?

Denne kartleggingen har vist at det er en del anlegg som ikke har tillatelse. Dette kan være fordi statsforvaltere bevisst har utelatt dem på grunn av bestemmelser i regelverk/forskrifter, eller det kan være fordi man ikke har hatt muligheter til å prioritere. I denne problemstillingen inngår også at anlegg med tillatelse kan drive med virksomheter som de ikke har tillatelse til.

Oppsummert er forhold som gjør at det ikke stilles krav om tillatelse:

- Vurdering av at det ikke er forurensningspotensial,
- Vurdering om at anlegg ikke virker skjemmende,
- Prioriteringer og kapasitet hos statsforvalterne,
- Anlegg eller virksomheter som statsforvalteren ikke har kjennskap til.

Under er en oppstilling av anlegg som i enkelte fylker ikke har tillatelse til virksomhet og hvor ofte dette er tilfelle. Oppstillingen er ikke i prioritert rekkefølge og den avdekker ikke alle slike anlegg.

2.5.1. Gjenvinningsstasjoner

Den mest vanlige anleggstypen som ikke har tillatelse er mindre gjenvinningsstasjoner, med eller uten hageavfallsmottak, primært opprettet for å betjene husholdninger. Dette forstår vi henger sammen med bestemmelsene i § 11-7, pkt. e i avfallsforskriften hvor det står at kommunale ordninger for mottak av farlig avfall, jf. plikten i § 11-10, som drives av den enkelte kommune eller ved interkommunalt samarbeid og har total lagringskapasitet på maksimalt 50 tonn er unntatt krav om tillatelse. Dette er ulikt håndtert i fylkene. Enkelte statsforvaltere går bort fra å gi ut egne tillatelser til kommunale gjenvinningsstasjoner, mens andre går inn for at de skal ha tillatelse.

Grensen på 50 tonn er noen ganger vanskelig å forholde seg til. Ofte er det mengde impregnert trevirke som gjør det vanskelig fordi dette kan variere mye fra år til år.

Kartleggingen har avdekket at Trøndelag er konsekvent på at alle gjenvinningsstasjoner skal ha tillatelse. I Nordland fylke og i tidligere Oppland fylke ligger alle gjenvinningsstasjonene i samletillatelser som er gitt til interkommunale selskap. I tidligere Hedmark fylke er det avdekket en slik samletillatelse, til avfallsselskapet FIAS i Nord-Østerdal. Andre fylker har kun gitt tillatelser til anlegg som tar imot mer enn 50 tonn farlig avfall per år.

IKS/kommuner har ulik tilnærming til om gjenvinningsstasjoner skal driftes i egen regi eller settes ut på anbud. Noen statsforvaltere hevder at alle private drivere av gjenvinningsstasjoner samt offentlige eide aksjeselskap (jfr. FIAS) skal/bør ha tillatelse. Dette har vi forstått er på grunn av krav til finansiell

garanti.

Gjenvinningsstasjoner kan ofte være på samme anleggsområde som et deponi eller annen avfallsvirksomhet i kommunal/interkommunal regi. Da kan stasjonene være tatt med i samme tillatelse.

2.5.2. Mottak av hageavfall inklusive kverning og kompostering

Vi registrerer at det er mottak av hageavfall på svært mange gjenvinningsstasjoner og de fleste er uten tillatelse. Mye av dette avfallet leveres videre til komposteringsanlegg i ukvernet tilstand, men noe kvernes på mottaksstedet før det går videre til kompostering. Vi har også kommet over at det drives komposteringsanlegg ved mottak/gjenvinningsstasjoner uten tillatelse.

Kompostering av hageavfall er også vanlig at det skjer i tilknytning til deponier med tillatelser hvor denne aktiviteten er mer eller mindre beskrevet.

2.5.3. Mottak og behandling av avløpsslam

Mottak og behandling av avløpsslam er som regel septikslam eller slam fra slamavskillere som i hovedsak oppstår på mindre steder i Distrikts-Norge, og i hytteområder. En vanlig metode å håndtere dette har vært, og er ennå noen steder, å avvanne slammet i laguner for deretter å legge det ut i ranker for kompostering. Oppkvernet hageavfall inngår gjerne i slamkomposten. I noen fylker er det flere slike anlegg med gamle tillatelser (før 1990), spesielt i Innlandet. Det er også muligheter for at det finnes slike anlegg uten tillatelser.

2.5.4. Mottak og behandling av asfalt, betong og forurensede masser

Dette skjer både i regi av kommunalt eide IKS-er og private entreprenører. Blant private entreprenører er det flere som tar imot slike masser i etablerte fjelluttak med pukkverk. Det er mange av disse som ikke har tillatelse til å håndtere returasfalt eller returbetong. Dette forklares fra noen statsforvaltere med at aktørene regner med at de har tillatelse fordi de har tillatelse til å drive pukkverk og ellers følger bestemmelser i kap. 30. i forurensningsforskriften. Videre er det også statsforvaltere som vurderer at behandling av returasfalt og betong ikke har medfører fare for forurensning og dermed ikke behov for tillatelse til virksomhet når det skjer på etablerte pukkverk.

2.5.5. Biloppsamlingsplasser uten tillatelse til å kreve vrakpant

Mange eldre mottak hvor man i tillegg til å ta inn biler også har tatt inn campingvogner, bobiler, busser, båter, landbruksmaskiner og industrimaskiner mm. har ikke tillatelse. Type "skrotnisser" faller mellom to stoler fordi statsforvaltere mener dette er et kommunalt ansvar og kommunene ikke har kompetanse/ressurser til å ta tak i dette.

2.5.6. Massetipper/deponi for ikke-forurensede masser

Generelt er det ikke gitt tillatelse for massetipper hittil, men de fleste har begynt å se på det nå. Det finnes noen få tillatelser, bl.a. IRIS, Bodø og i Oslo og Viken. Det er flere søknadsprosesser som pågår.

2.5.7. Midlertidig lagring av avfall. Mellomlagring av RDF og omlasting av diverse avfall

På større anlegg er det en del virksomheter som inngår hvor man ikke har tenkt at dette trenger tillatelse. Dette gjelder bl.a. mellomlagring av diverse brenselfraksjoner i rundballer, herunder RDF. Mellomlagring av avfall, særlig i forbindelse med bygg- og anleggsprosjekter blir også trukket fram som eksempel. Dette kan både være en forurensningskilde og det kan være konkurransevridende i forhold til konkurrenter som har krav ved slik lagring.

2.5.8. Biogassanlegg

Det er flere biogassanlegg tilknyttet avløpsrenseanlegg som ikke har egen tillatelse, og heller ikke inngår i renseanleggets tillatelse. I tillegg kan dette gjelde mindre gårdsanlegg som håndterer husdyrgjødsel og mindre anlegg knyttet til fiskerier. Vi har kjennskap til at slike anlegg finnes, men har ikke funnet noe informasjon rundt regulering av disse utover behandlingskrav og kvalitet på biorest brukt som gjødsel og som reguleres av Mattilsynet.

2.5.9. Mindre anlegg som håndterer EE-avfall uten tillatelser

Enkelte mindre anlegg kan være vurdert til at de verken har forurensningspotensial eller virker skjemmende. Eksempel på dette er anlegg som har innendørs aktivitet hvor det ikke er fare for forurensning, eks. demontering/gjenvinning av mindre EE-avfall (kabler ol.), og EE til gjenbruk. Det er også grensetilfeller/gråsoner her. Det kommer fram i kartleggingen at det er ulik oppfatning blant statsforvaltere når det er behov til tillatelse på dette området.

Noen aktører som har all aktivitet innendørs og har blitt vurdert at de ikke trenger tillatelse, opplever at de må ha tillatelse til virksomhet for å være et "godkjent avfallsanlegg" og for å være tilgjengelig i databaser. Et annet eksempel på anlegg som er vurdert til at ikke trenger tillatelse er anlegg som tar imot plastavfall i form av kasserte varer de selv har produsert og der de kan bruke kasserte produkter i produksjon av nye.

2.5.10. Anlegg eller virksomheter som statsforvaltere ikke kjenner til

Dette omfatter anlegg med tillatelser til en eller flere virksomheter, men som etter hvert utvider til å holde på med flere virksomheter. Samtaler med noen anleggseiere tilsier at dette antakelig er mer forekommende enn vi har klart å fange opp gjennom kartleggingen. Eksempler på dette kan være omlasting av avfall, kverning og mottak av andre avfallstyper enn det som er spesifisert i tillatelsen.

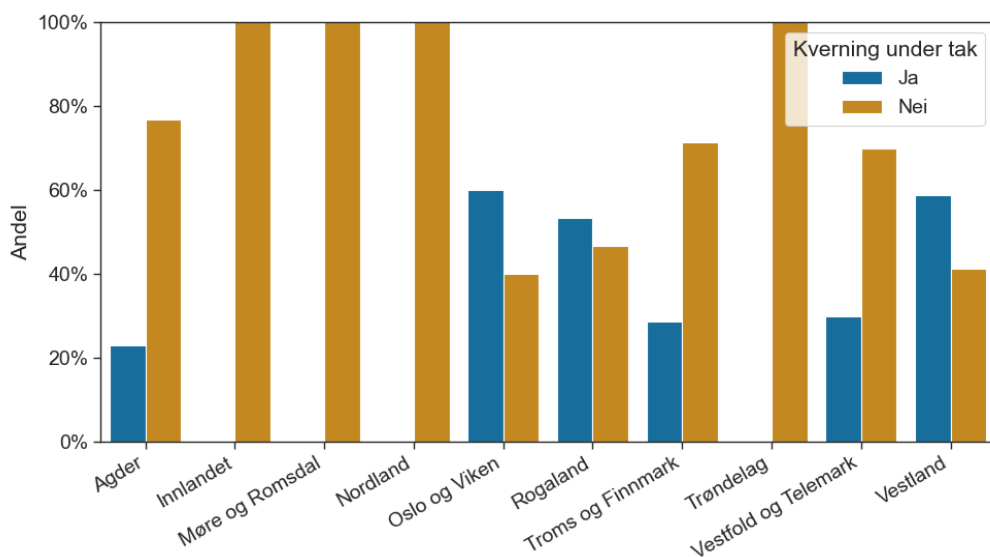
Dette er typisk noe som blir oppdaget ved tilsyn og hvor anleggseier blir bedt om å søke.

2.6. Andre ulikheter mellom fylkenes regulering av avfallsanlegg

2.6.1. Rammekrav

Fylkene har vektlagt rammekravene noe ulikt. Vi ser at dette endrer seg over tid, men fortsatt er det noe ulikt, se Figur 15 – Figur 20 i vedlegg B.

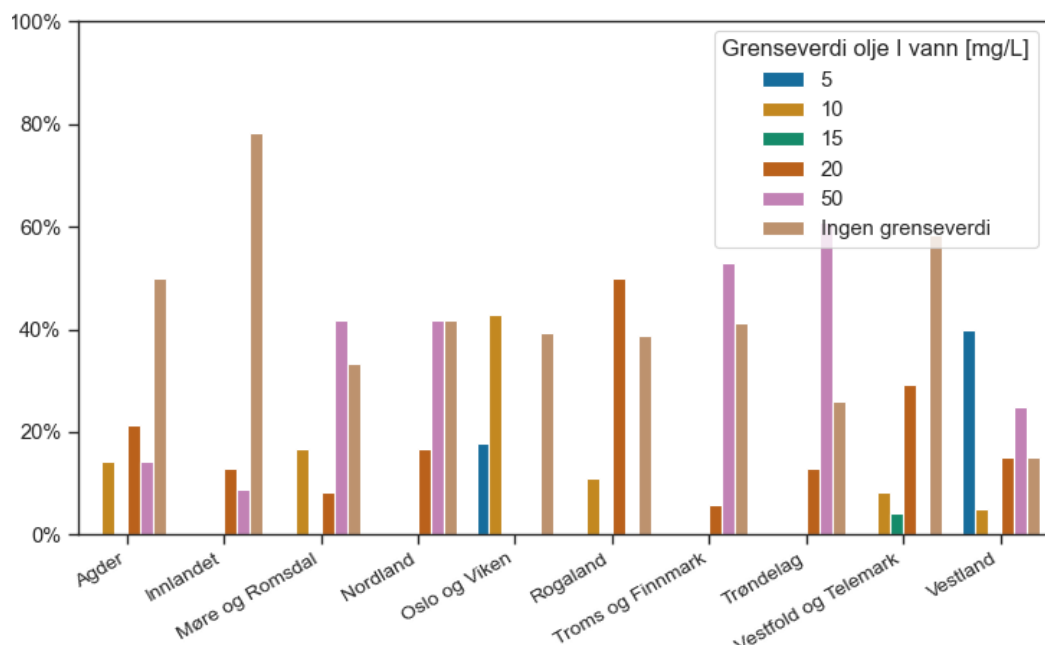
Det er forskjeller mellom fylker i de fleste undersøkte parametre. Ett eksempel er om kverning av avfall må foregå under tak, se Figur 9. Flere eksempler på ulike krav mellom fylker og mellom ulike typer avfallsvirksomheter er vist i vedlegg B.

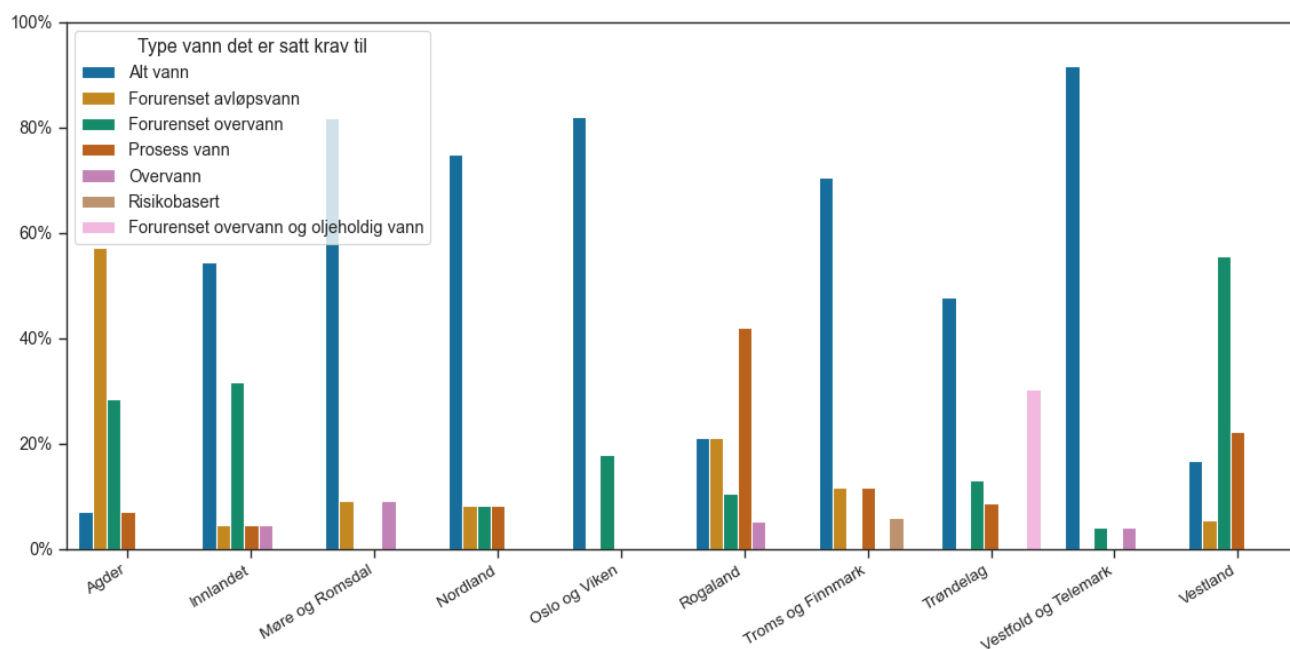
Figur 9: Bruk av krav til at kverning av avfall foregår under tak per fylke.

2.6.2. Utslippskrav

Krav til utslipp til vann varierer mye avhengig av type virksomhet, men vi har også registrert ulike tilnærminger. Bl.a. vil noen fylker legge vekt på anleggseiernes egen miljørisikoanalyse og overlate til dem å foreslå tiltak, mens andre vil sette direkte krav ut fra sin erfaring og kompetanse. Det settes ulikt krav til prøvetakingsmetodikk og analysemetoder hvor sistnevnte kan være utdaterte til hva laboratorier leverer, eksempel BOF_5 og BOF_7 . Det er variasjon i hvilke typer vann det settes krav til, men de aller fleste anlegg har krav til oljeutskiller og øvre grense for midlet innhold av olje i vannet som går til overvannsnett og avløpsnett.

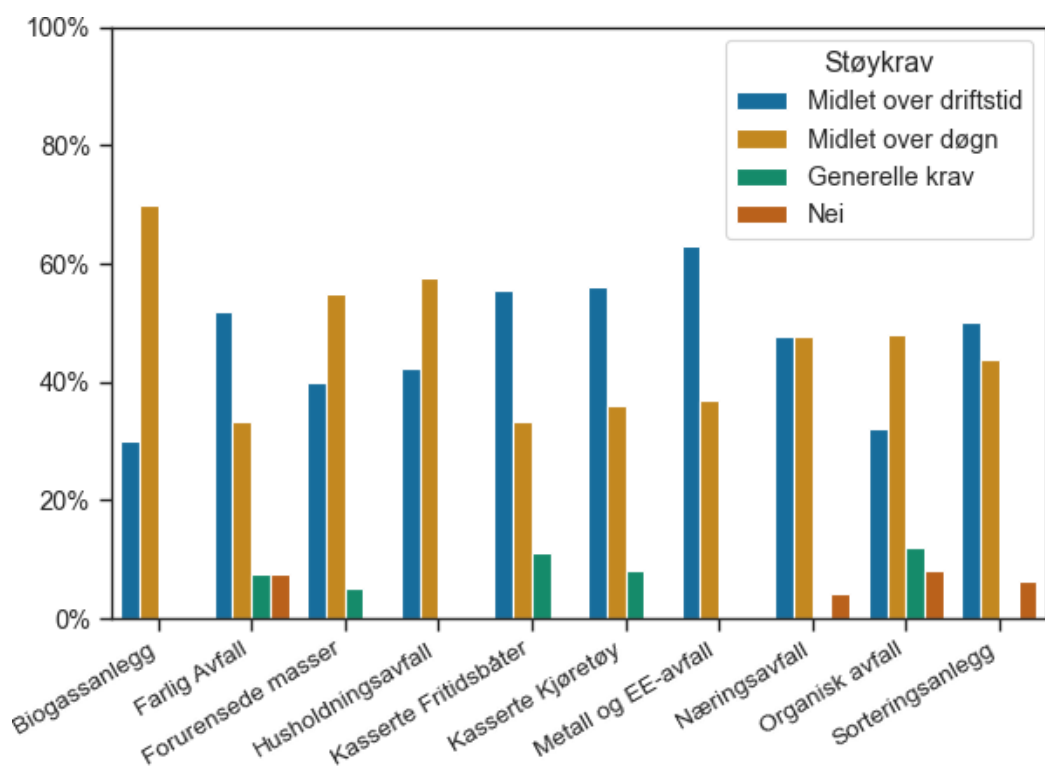

Figur 10: Tillate grenseverdier for mengde olje i utslipp av vann per fylke.

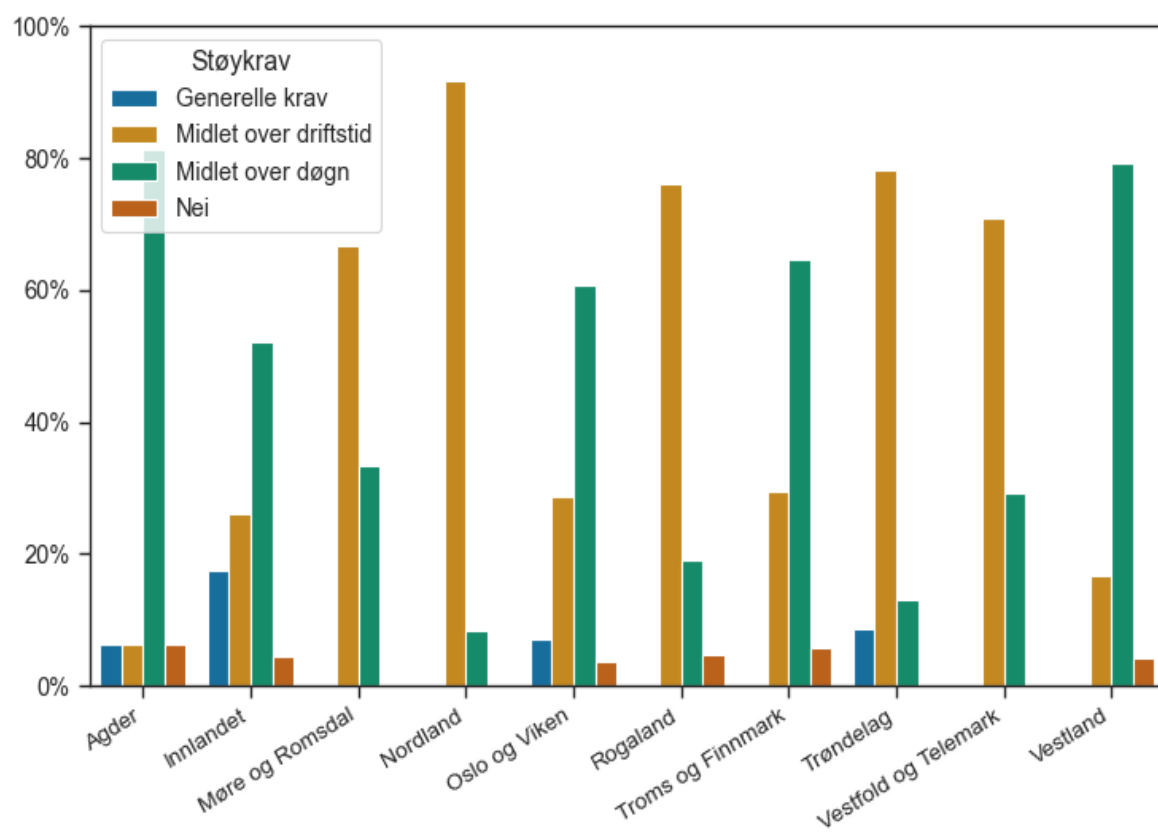

Figur 11: Type vann det er satt krav til per fylke.

Krav til utslipp til luft vil som regel gjelde støv og lukt. Krav til støyverdier er tatt med i alle tillatelser. Metoden er godt beskrevet og anbefalt av Miljødirektoratet i maler som er gitt ut, hvor støy skal begrenses under visse nivå, beregnet ved å midle over deler av døgnet eller over driftstid. Noen fylker stiller direkte krav til å unngå forurensning, flyveavfall mm., mens andre stiller dette som et generelt krav innledningsvis.

Figur 12: Bruk av ulike typer støykrav per type avfallsanlegg.

Figur 13: Bruk av ulike typer støykrav per fylke.

2.6.3. Andre vilkår/krav

Vi har registrert krav til finansiell sikkerhet/garanti og ser at dette punktet viser variasjon fra fylke til fylke i utformingen av kravet. Vi har også kommet over noen tilfeller hvor det er håndtering av farlig avfall og det er uklart om det burde vært stilt krav om finansiell sikkerhet. I og med at et slikt krav er knyttet til farlig avfall vil anlegg som ikke håndterer farlig avfall ikke være underlagt et slikt krav.

2.7. Likheter og ulikheter mellom anlegg

Kartleggingen har ikke vist at det er vesentlig ulik behandling av samme type anlegg i forskjellige fylker utover det mer generelle som allerede er omtalt i kapittel 2. Virksomheter som skal etableres i tett bebyggelse og inntil sårbare resipienter vil som regel få strengere krav enn om de etablerer seg i griskrendte strøk hvor resipienter ikke er fullt så sårbar. Andre likheter og ulikheter mellom forskjellige typer anlegg er framstilt i Tabell 2.

Tabell 2: Likheter og ulikheter i tillatelser på samme type anlegg.

Type anlegg	Likheter og ulikheter
Mottak og mellomlagring av husholdningsavfall Som oftest kommunale/interkommunale gjenvinningsstasjoner. Blanding av eldre og nyere tillatelser. Ofte knyttet til annen virksomhet (bl.a. deponi)	Likheter Innenfor et og samme fylke er det meste likt, men det kan være ulike krav i nyere versus eldre tillatelser. Ulikheter Flere fylker mener at gjenvinningsstasjoner som har mindre enn 50 tonn farlig avfall per år også trenger en tillatelse.
Mottak og mellomlagring av næringsavfall Både offentlig og privat eierskap. Mange nyere tillatelser særlig blant private. Tøffere vilkår enn for husholdningsavfall.	Likheter Innenfor et og samme fylke er det meste likt. Ulikheter Det kan være ulike krav i nyere versus eldre tillatelser. Det kan også være noen ulikheter mellom offentlig eide anlegg og private anlegg.
Mottak og mellomlagring av farlig avfall Både offentlig og privat eierskap. Mange nyere tillatelser på grunn av stadig nye krav og ny kunnskap om stoffer man tar inn. Grensesnitt mot forskrift er uklart?	Likheter Alle er styrt av det samme regelverket og med strenge føringer. Gjør at potensial for ulikheter blir mindre. Ulikheter Anlegg er ulikt utformet og det gjør at det finnes svært mange måter både å ta imot, sortere, pakke og mellomlagre farlig avfall på. Det blir stadig flere som har både aktiviteter og lagring innendørs, men fortsatt er det mange som driver ute og lagrer i lukkede container. Trykkimpregnert trevirke er ofte vanskelig å få innendørs.
Mottak og mellomlagring av kasserte kjøretøy Blanding av offentlig og privat eierskap. Her er det mange (gode) tillatelser basert på eldre teknologi. Nyere teknologi og krav til innendørs håndtering gjør at mange tillatelser bør revideres?	Likheter Også her er det regelverk som gjør at mye er likt. Ulikheter De største ulikheter går på om man har innendørs fasiliteter eller ikke og hvor mye av aktivitetene som skjer utendørs.

Type anlegg	Likheter og ulikheter
Mottak og mellomlagring av fritidsbåter Hovedsakelig privat eide anlegg. Relativt ny virksomhet og for det meste nye tillatelser basert på ny teknologi og innendørs håndtering.	Likheter Også her er det regelverk som gjør at mye er likt. Ulikheter De største ulikheter går på om man har innendørs fasiliteter eller ikke og hvor mye av aktivitetene som skjer utendørs.
Sorteringsanlegg Som oftest for bygnings- og rivningsavfall eller næringsavfall hvor det inngår mye emballasje (papp, plast). Blanding av offentlig og privat eierskap. Sorteringsanlegg for blandet husholdningsavfall (optibag- og NIR-anlegg) er som oftest i offentlig eie. Brukes også om store anlegg med mange ulike typer virksomheter i verdikjeden for avfallet.	Likheter Sorteringsanlegg for blandet husholdningsavfall er alltid innebygd. Ulikheter Sortering av bygnings- og rivningsavfall krever stor plass og skjer ofte utendørs. Flere og flere anlegg får tak og delvis vegger. På grunn av stor variasjon mellom ulike sorteringsprosesser er det også store forskjeller på denne type anlegg.
Biogassanlegg I hovedsak offentlig eide anlegg. Unntaket er Biokraft AS (håndteres av Miljødirektoratet) og en del mindre gårdsanlegg og anlegg som tilhører fiskerinæringen. Tillatelser for større anlegg fra 2005 og frem til 2015? Gode tillatelser og mye likt.	Likheter Større anlegg er relativt nye og har lagt lista høyt med tanke på teknologi og for å tilfredsstille omgivelsene. Strenge krav til restprodukter gjør det også nødvendig med god drift. Anlegg som behandler matavfall fra husholdninger, avløps slam, husdyrgjødsel eller en blanding av dette er underlagt mye av det samme regime. Ulikheter Etter hvert er det kommet til både små og svært store anlegg. Det største er Biokraft AS som behandler industrielle restfraksjoner. De minste er knyttet til kommunale renseanlegg for avløpsvann, gårdsanlegg eller fiskeribedrifter.
Biologiske behandlingsanlegg Her er det mye eldre tillatelser knyttet til håndtering (kompostering) av avløps slam og hageavfall. Blanding av offentlig og privat eierskap.	Likheter Like prosesser. Det meste er anlegg i fri luft. Noen unntak. Ulikheter Ulike fasiliteter og mange eldre tillatelser gjør at her er det nok mange ulike krav.
Anlegg for gjenvinning av EE-avfall og metaller Flere typer anlegg. Hovedsakelig privat eierskap.	Likheter Strengt regelverk. Mer og mer innbygging. Ulikheter Her det nok mange ulike anlegg, både når det gjelder hva de tar inn og hva de utfører på anlegget.
Mottak og behandling av forurensede masser Flere enkle mottaksanlegg, noen få behandlingsanlegg. Hovedsakelig privat eierskap.	Ulikheter Ulike typer anlegg. Noen tar kun imot masser og mellomlagrer. Andre har avanserte behandlingsanlegg.
Mottak og behandling av returasfalt og returbetong Enkle behandlingsmetoder. Mange driver uten tillatelse til å håndtere avfall, men har tillatelse til å drive pukkverk evt. asfaltverk. Hovedsakelig privat eierskap.	Likheter Relativt likt avfall og like behandlingsmetoder. Ulikheter Noen fylker har gitt tillatelse til mange slike anlegg. Andre har ikke begynt ennå.

3. Forslag til tiltak for mer likebehandling av avfallsanlegg

Ut fra denne kartleggingen ser vi at det er flere aktuelle tiltak som kan føre til mer forutsigbar likebehandling av avfallsanlegg.

3.1. Digitalisering og tilpasning av malverk

Gjennomgangen viser at dette er et viktig punkt for statsforvalterne og at de etterlyser bedre maler. Industrimalen fra Miljødirektoratet oppfattes som for omfattende for mange typer virksomheter. Malene bør tilpasses ulike virksomheter (jfr. Trøndelag) og revideres jevnlig. Malene bør være en del av en digital plattform tilpasset for både søkere og til saksbehandling av søknadene.

Der det finnes gode forskriftsbestemmelser trenger man ikke å ta dette med i tillatelsene, evt. må man finne en god balanse mellom tillatelse og forskrift sånn at aktører forstår at man må lese seg opp på både tillatelsen og forskriftene.

Det er lang behandlingstid av søknadsprosesser. Vi opplever at det er mye manuelt arbeid, og dokumentasjonshåndtering via e-post. Dette kan effektiviseres ved å ha digitale systemer/plattformer hvor både søker kan få en tydelig oversikt over hva som kreves av dokumentasjon for å få søknaden behandlet og hvilke krav som gjelder for de ulike aktivitetene. Det vil samtidig være mer oversiktlig og effektivt ved saksbehandlingen av statsforvalteren. Videre bør en slik plattform kobles opp mot andre tilgjengelige databaser som Vann-nett, grunnforurensning ol. for å sammenstille nødvendig informasjon.

Det er viktig at eldre tillatelser gjennomgås på nytt i forhold til nyere krav. Dette gjelder alle tillatelser som er mer enn 10 år. Vi ser av uttalelser fra aktører at det kan oppstå konkurransevridding som følge av at noen slipper unna med eldre tillatelser over lengre tid.

3.2. Veiledningsmaterieell

Private anleggseiere etterlyser mest mulig like og forutsigbare vilkår som stilles til samme type anlegg. Dette vil sikkert bli bedre av at det utarbeides gode maler, men det må også sees på formulering av vilkår og tallfestinger. Dette kan framstilles og utdypes i et veiledningsmaterieell tilpasset ulike typer anlegg. Blant annet bør man diskutere et veiledningsmateriale for hvilke krav man skal stille til mengder og lagringstid, samt visse typer aktiviteter. Veiledningsmateriellet bør tilpasses slik at det kan benyttes av både statsforvalterne og søkere.

3.3. Forskrifter

Avfallsforskriften og forurensningsforskriften er sentrale og nødvendige regulatoriske virkemidler. Gjennom denne kartleggingen har vi sett at disse sammen med andre forskrifter, bl.a. internkontrollforskriften danner grunnlag for tillatelser etter forurensningsloven. Forskriftsfesting kan enten brukes til å styrke arbeidet med tillatelser eller i noen tilfeller gjøre det mulig å unngå bruk av tillatelser.

Det kan være fristende å tenke seg at mer kunne vært forskriftsfestet og kanskje gjort det mindre nødvendig å bruke tillatelser som verktøy for å regulere avfallsbransjen. Tilbakemeldinger både fra aktører i bransjen og enkelte statsforvaltere kan imidlertid tolkes dit hen at det er ryddig og nødvendig å utarbeide tillatelser med vilkår som gjør det mulig for statsforvaltere å følge med den delen av bransjen som er delegert til fylkesnivå. Noen aktører mener at absolutt alt av avfallsanlegg og -virksomheter bør ha tillatelser. Det kan allikevel være grunn til å forskriftsfeste krav som er gjennomgående like.

I tillegg peker statsforvaltere på at det foregår avfallsvirksomhet på anlegg som allerede er regulert i andre forskrifter. Dette er håndtering av returASFALT og -betong som foregår på pukkverk, og biogassanlegg som er en del av avløpsrensaneanlegg. Slike virksomheter kan også være hensiktsmessig å forskriftsfeste, enten under forskrifter for pukkverk og avløpsrensaneanlegg eller som egne forskrifter.

3.4. Andre tiltak

Andre tiltak som kan vurderes i prosessen videre er:

- Bruk av like begreper, en begrepsliste/definisjonsliste bør alltid følge tillatelsen.
- Stille tydelige krav - hvor særlig de tekniske kravene til anleggene kommer tydelig frem. Vilkårene bør komme tydelig frem i tillatelsen uten vedtaksbrevet, selv om vedtaksbrevet legges ved.
- Man bør gjøre en gjennomgang av hvilke fasiliteter som er ønskelig/nødvendig for ulike typer anlegg. Hvis noen for eksempel ønsker å legge en gjenvinningsstasjon i en bygning så trenger ikke det være et krav til andre.
- Klargjøring rundt industriutslippsdirektivet. Anleggseiere frykter nye krav ifbm. direktivet og utslippskravene (BAT-AEL). Hvordan dette påvirker anleggseiere bør klargjøres så fort som mulig.
- Bør være en metode for å kategorisere avfallsanleggenes tillatelser bedre enn det er nå på norskeutslipp.no. Noen anlegg er spesifikke - som biogassanlegg og kasserte kjøretøy. Mens for flere andre type anlegg er de registrert på ulik måte under forskjellige kategorier.

- En oversikt/database over anlegg som er godkjent avfallsanlegg, men som ikke har krav om tillatelse (ref. Pkt. 2.5.9). Vi har inntrykk av at enkelte aktører som har fått avklart av statsforvalteren at de ikke har krav om tillatelse (eks. anlegg som har all aktivitet innendørs), likevel ønsker en tillatelse for å bli mer synlig som "godkjent avfallsanlegg". Et slikt system vil kunne redusere statsforvalternes ressursbruk på behandling av tillatelser.
- Ha en felles ressursvurdering og prioritering for avfallsanlegg.

4. Metode for kartleggingen

Prosjektet har pågått i perioden fra midten av mars og ut juni 2021. Prosjektgruppa som har jobbet med denne kartleggingen har bestått av:

- Mette Follestad, prosjektleder Miljødirektoratet
- Hanna Gjessing, prosjektmedlem Miljødirektoratet
- Astrid Holte, representant statforvalteren i Vestland
- Ingvil Grande, representant statsforvalteren i Oslo og Viken
- May-Helen Holm, representant statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Ingrid Kiær Salmi, hovedkontakt Norwaste
- Knut Bakkejord, prosjektressurs og kvalitetssikrer Norwaste
- Sigvart Eggen, prosjektressurs Norwaste

Det er avholdt fem møter med prosjektgruppa. I møtene har metoden for kartlegging blitt diskutert; utvalg av tillatelser for kartlegging, hvilke parametre som skal kartlegges og form på leveranse av oppdraget. Det har vært en tett dialog med Miljødirektoratet gjennom hele oppdragsperioden.

4.1. Forberedelser og tilnærming til kartleggingen

En del av oppdraget har gått ut på å finne en metode for å kartlegge rammer og vilkår i tillatelsene, samt hvilke forhold som gjør at det ikke stilles tillatelser til enkelte anlegg. Det ble derfor utført grundige forberedelser i forkant av kartleggingen. For å få oversikt ble det gjort en gjennomgang av uttrekk fra Miljødirektoratets database Forurensning og norskeutslipp.no, samt gjennomgang av enkelte tillatelser. Avfallsaktiviteter ble identifisert og anleggene ble delt opp i kategorier basert på ulike avfallstyper, verdikjeder og behandlingsmetoder.

Figur 14: Oversikt over avfallsaktiviteter basert på avfallets verdikjede.

Basert på dette ble anleggene delt opp i følgende kategorier:

- Mottak og mellomlagring av husholdningsavfall
- Mottak og mellomlagring av næringsavfall
- Mottak og mellomlagring av farlig avfall
- Mottak av kasserte kjøretøy
- Mottak av kasserte fritidsbåter
- Sorteringsanlegg
- Biogassanlegg
- Biologisk behandling av organisk avfall
- Gjenvinning av metall og EE-avfall (ikke fragmentering/shredderianlegg)
- Mottak, mellomlagring og forbehandling av forurensete masser, returavfall, returbetong

Hvilke aktører og virksomheter som er registrert i ulike fylker ble gjennomgått. Det ble også utformet spørsmålsskjema til intervju med statsforvaltere og skjemaer for kartlegging av tillatelsene.

4.2. Data og informasjonsinnhenting

Det er innhentet informasjon fra intervjuer med statsforvaltere og enkelte anleggseiere. Innspill fra prosjektgruppa har også bidratt til informasjonsgrunnlaget. Databasene Forurensning og norskeutslipp.no, og informasjon i tillatelser er gjennomgått.

4.2.1. Intervju med statsforvaltere

Det ble gjennomført individuelle intervjuer med representanter fra alle ti statsforvaltere. I forkant av intervjuene ble det oversendt et spørsmålsskjema som satte rammene for hva som ble gått gjennom. Områder som ble diskutert var:

- Vurderinger som gjøres for krav/vilkår satt i tillatelsen,
- Maler for utforming av tillatelser,
- Forhold som avgjør om krav blir stilt i tillatelser eller ikke,
- Anlegg det ikke blir stilt krav om tillatelser til og hvilke vurderinger som gjøres.

4.2.2. Utvalg av avfallsanleggenes tillatelser

Av de ca. 1100 tillatelsene tilgjengelig i databasen ble det foreslått et utvalg på mellom 20-25 % for videre kartlegging. Det ble satt opp et ca. antall innenfor hver anleggskategori hvor utvelgelsen ble gjort i samråd med statsforvalterne. Føringer for hvilke tillatelser som skulle velges ut var basert på bestemte kategorier. Videre ble det påpekt at de utvalgte anleggene skulle vise et representativt bilde av hvordan fylket regulerer ulike avfallsanlegg: eldre/nyere, private/kommunale, større/mindre og en fordeling basert på tidligere fylker. Utvalget ble vektet ut fra antall tillatelser i de respektive fylkene. Det ble totalt gjort et utvalg på 204 tillatelser for videre kartlegging, noen færre enn det som var foreslått. Det ble også pekt på eksempler på gode tillatelser.

4.2.3. Samtale/intervju med anleggseiere

For å belyse brukersiden av tillatelsene ble det tatt kontakt med anleggseiere fra de største private aktørene i avfallsbransjen og enkelte anleggseiere fra IKSer. Vi har hatt video/telefonintervju med:

- Ragn Sells ved daglig leder Vidar Svenning Olsen
- Franzefoss ved daglig leder Ståle Nistov og tidligere HMSK-sjef i Franzefoss Astrid Drake
- Norsk Gjenvinning ved v/ compliance manager Lin Sellevaag Nicolaysen, og direktør for organisasjonsutvikling og compliance Ingrid Bjørdal
- Remidt IKS ved daglig leder Trygve Berdal
- Remiks IKS ved daglig leder Britt Mathisen Limo og driftssjef/nestleder i Remiks Næring Nicolay Sebergesen

Temaer som ble tatt opp under intervjuene var:

- Forhold til statsforvaltere
- Eventuell forskjellsbehandling
- Forskjell på krav til avfallsanlegg fra fylke til fylke
- Om enkelte krav framstilles som utydelig eller ikke forholdsmessig

- Kjennskap til anlegg som ikke har tillatelser

4.3. Analyse og presentasjon av data

Ved siden av å sammenstille informasjon fra intervjuer og strukturelle forskjeller i tillatelsene, er det gjort analyser av kartleggingen i Excel.

4.3.1. Gjennomgang av tillatelser og parametre som er vurdert

Hvilke forhold som skulle kartlegges i tillatelsene ble avklart i samråd med prosjektgruppa. Parametre som ble kartlagt og hvilke vurderinger som ble gjort, er framlagt i Tabell 3 i vedlegg A. Dataene er sammenstilt i et regneark som kan brukes til videre kartlegging.

Det er tre personer som har vurdert de ulike parameterne, noe som kan føre til at det er noe ulik tolkning i svaralternativene. Det er forsøkt å underbygge med merknader hvor det har vært usikkerhet rundt vurderingene.

4.3.2. Sammenligning av kartlagte parametre i tillatelsene

Data fra kartleggingen ble gjennomgått i Excel og visualisert ved å lage søylediagrammer av hver parameter. Resultatet ble delt opp etter både fylker og typer avfallsvirksomheter for å forskjeller og likheter i forvaltningen. Diagrammene er lagt inn som figurer i rapport og vedlegg.

Vedlegg

Vedlegg A - Parametere for kartlegging

Tabell 3: Parametre i tillatelsene undersøkt i kartleggingen.

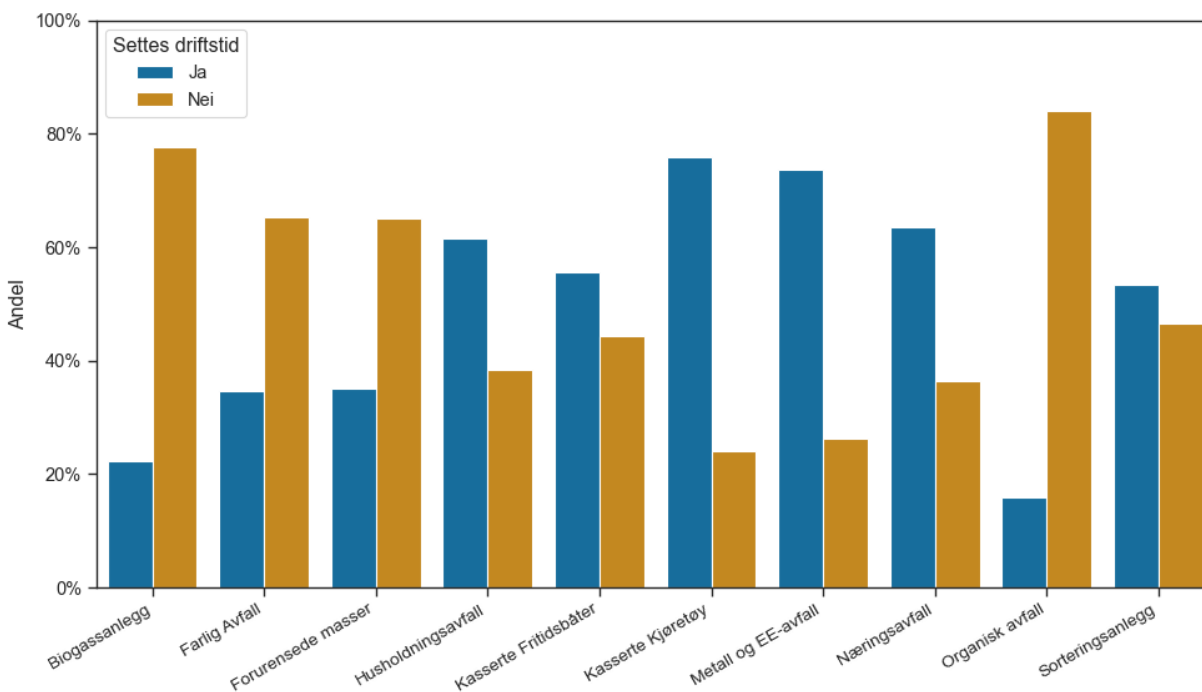
Parameter	Beskrivelse av kartlegging
Rammevilkår	
Samletillatelser	<i>Gjelder tillatelsen en virksomhet, flere virksomheter ved samme lokasjon, eller flere lokasjoner?</i>
Mengde avfall	<i>Reguleres mengde avfall som kan tas imot per år for en eller flere avfallstyper?</i>
Er det tillatt mottak av FA?	<i>Er det tillatt mottak av deklartert farlig avfall?</i> For eksempel har ikke mottak for kasserte kjøretøy tillatelse til å ta imot FA, men kjøretøyene inneholder FA (olje, batterier). Dermed blir de mottaker av FA (sannsynligvis mindre enn 50 tonn per år. I slike tilfeller kreves det at FA blir håndtert iht. §11 i avfallsforskriften.
Mengde FA	<i>Reguleres hvor mye farlig avfall som kan tas imot per år for en eller flere typer farlig avfall?</i>
Detaljeringsgrad FA	Hvordan detaljeres hvilke farlige avfall som kan tas imot? Europeisk avfallskatalog, norsk standard, eller samlebetegnelser fra næringen. Dette er et sentralt punkt fordi det setter standard for en del utslipps- og overvåkingskrav og for krav til finansiell garanti.
Mengder lagret	<i>Reguleres hvor store mengder lagret bedriften kan ha av en eller flere avfallstyper?</i>
Lagringstid	<i>Reguleres maksimal lagringstid for en eller flere avfallstyper?</i>
Driftstid	<i>Reguleres anleggets driftstider?</i>
Tekniske krav	
Dekke	<i>Reguleres det hvilke dekker bedriften skal benytte på ulike områder, eventuelt hvilke dekker ulike aktiviteter skal utføres på?</i> Begreper som blir brukt: <ul style="list-style-type: none"> - Tett, som henvises normalt til betong (tilsvarer fast ugjennomtrengelig) - Fast, som henvises til asfalt eller tilsvarende, ikke grus - Fast ugjennomtrengelig menes normalt betong av en viss kvalitet eller tilsvarende.
Innbygging	<i>Er det stilt krav til helt eller delvis (kun tak eller tak og 1-3 vegger) innbygging av en eller flere aktiviteter?</i>
Klimavern	<i>Er det stilt krav til klimavern ved lagring og håndtering av ulike typer avfall?</i> Klimavern er en beskyttelse mot vind og nedbør. Dette skjer ved innbygging, og ved bruk av tett container. Flomvern og avskjærende grøfter er ikke tatt med i begrepet.
Er det satt krav om at kverning av avfall utføres innendørs/under tak?	<i>Er det satt krav om at avfall skal kvernes under tak?</i> Kverning av trevirke har vært tillatt utendørs med eller uten krav til oppfølging av støvutslipp og støy, men dette strammes inn i flere fylker grunnet fare for forurensning.
Hvis utendørs: er det satt krav	Besvares kun hvis det kvernes avfall ved anlegget og det ikke er satt krav til at denne kverningen

Parameter	Beskrivelse av kartlegging
til støvdempingstiltak?	utføres innendørs. <i>Er det satt krav om støvdempingstiltak ved kverning av avfall?</i>
Hvis utendørs: er det satt grenseverdier for utslipp av støv?	Besvares kun hvis det kvernes avfall ved anlegget og det ikke er satt krav til at denne kverningen utføres innendørs. <i>Er det satt grenseverdier for utslipp av støv til luft fra kverning av avfall?</i>
Miljørisikovurdering - generelt	Er det stilt krav til at virksomheten skal utføre en miljørisikoanalyse eller -vurdering?
Vann	
Krav til utslipp av vann	<i>Regulerer tillatelsen utslipp til vann?</i> I de aller fleste tilfeller gjør den det, men ved noen virksomheter foregår alle aktiviteter innendørs, og alt vann samles opp og leveres til avfallsanlegg slik at utslipp til vann ikke forekommer.
Type vann det er satt krav til	<i>Her skiller vi mellom forurenset overvann, oljeholdig vann eller vaske-/prosessvann.</i> Her brukes mange begreper om hverandre. I nyere tillatelser stilles det også krav til rent overvann, dvs. å unngå at det blandes med forurenset vann.
Krav til oppsamling og kanalisering av urent overvann	<i>Er det stilt krav til at urent overvann kanaliseres eller samles opp?</i> Dette er uttrykt presist i noen tillatelser, mens man kan tolke at det er et slikt krav dekket under annen formulering. Eksempel "overvann skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet".
Krav til rensing av urent overvann	<i>Er det stilt krav til at urent overvann renses?</i> Dette er uttrykt presist i noen tillatelser, mens man kan tolke at det er et slikt krav dekket under annen formulering. Eksempel "overvann skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet".
Hva er resipient for urent overvann?	Her beskriver vi resipient for urent overvann, dersom det kommer tydelig frem i tillatelsen. Hvis ikke brukes begrepet ukjent. Her vil det som oftest være snakk om lokalt eller kommunalt renseanlegg.
Krav til behandling av vaskevann/prosessvann	<i>Er det krav til behandling av vaskevann og/eller prosessvann ved virksomheten?</i> Behandling av slikt vann omtales i tillatelser til anlegg som driver behandling/prosessering av avfall. Det kan også være snakk om vann etter vasking av utstyr.
Krav til tørrvask?	<i>Stilles det krav om at vask av områder og utstyr skal foregå ved tørre metoder så langt det lar seg gjøre?</i>
Er det stilt krav om oljeutskiller?	<i>Er det stilt krav om at urent overvann, prosessvann, vaskevann eller forurenset avløpsvann skal renses med oljeutskiller?</i>
Er det satt grenseverdier for mengde olje?	<i>Er det stilt krav grenseverdier for olje i urent overvann, prosessvann, vaskevann eller forurenset avløpsvann, og i så fall hva er kravet på?</i> Grenseverdien er ofte den som brukes i kap. 15, § 15-7 i forurensningsforskriften, dvs. 50 mg/l olje. Men det er registrert krav helt ned til 5 mg/l olje.
Er det satt grenseverdier for utslipp til vann utover olje?	<i>Er det stilt krav om grenseverdier for andre forurensninger enn olje i urent overvann, prosessvann, vaskevann eller forurenset avløpsvann?</i> Der det er satt krav gjelder det hovedsakelig suspendert stoff, noen tilfeller av pH og nitrogenforbindelser.
Er det stilt krav til utredning?	<i>Er det stilt krav til å utføre en utredning av utslipp til vann fra virksomheten i forbindelse med tillatelsen?</i>

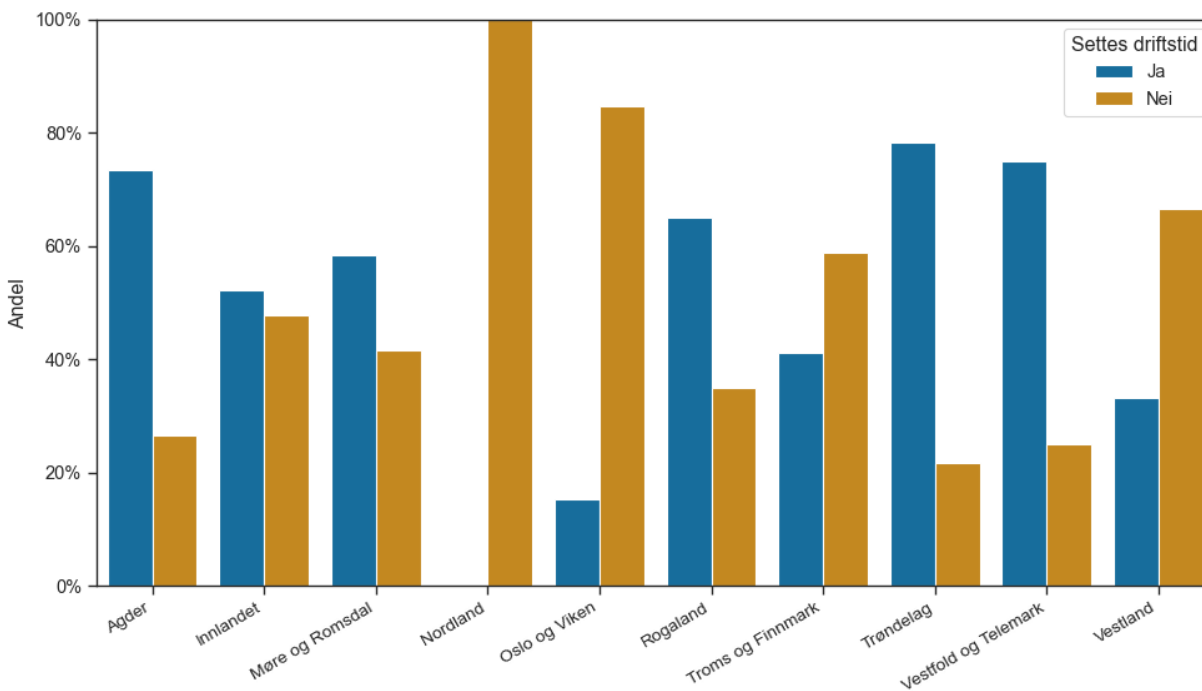
Parameter	Beskrivelse av kartlegging
	Begrepet utredning er ofte byttet ut med kartlegging og dokumentert oversikt over vannsituasjonen for et anlegg. Et slikt krav finner man ofte under overskriften "Målinger av utslipp og rapportering", eller under krav til miljørisikovurderinger under overskriften "Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning".
Er det stilt krav til overvåking av utslipp?	<i>Er det stilt krav om overvåking av forurensningene utsluppet til vann, som deretter skal innrapporteres til statsforvalter?</i> Et slikt krav finner man noen ganger spesifikt for vannutslipp. Ofte finner man det under overskriften "Målinger av utslipp og rapportering", eller under krav til miljørisikovurderinger under overskriften "Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning".
Er det stilt krav til overvåking av resipient?	<i>Er det stilt krav om overvåking av forurensningene i resipienten til utslippet til vann som deretter skal innrapporteres til statsforvalter?</i> Dette kravet kommer som oftest inn der man driver ulike virksomheter sammen med deponi, men det kan også komme inn der det ikke er deponi. Ofte kan det komme frem under overskriften "Målinger av utslipp og rapportering", eller under krav til miljørisikovurderinger under overskriften "Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning".
Nærmiljø	
Er det satt krav til støy?	<i>Hva slags type krav, om noe, er stilt til begrensning av støy: Midlet over driftstid, midlet over (perioder av) døgn, eller generelle krav.</i> Her må virksomheten typisk holde en øvre grense og måten dette beregnes på er utslagsgivende for hvor støyyende bedriften har lov til å være.
Er det satt krav til støyberegninger, støysonkart?	<i>Er det stilt krav til støyberegninger eller utarbeiding av støysonkart?</i>
Er det stilt krav til lukt?	<i>Er det stilt krav til utslipp av lukt fra virksomheten?</i> Dette er enten generelle krav eller krav til luktenheter. Et slikt krav vil som regel komme når det drives med virksomheter som genererer lukt, bl.a. biologisk behandling av våtorganisk avfall. Kan også bli stilt som et generelt krav ved andre virksomheter, bl.a. ved mottak, omlasting, og mellomlagring av våtorganisk avfall.
Er det stilt krav til støv (utenom ved kverning av trevirke)	<i>Er det stilt krav til støvdempende tiltak?</i>
Er det stilt krav til flyveavfall/forsøpling	<i>Er det stilt krav knyttet til flyveavfall og forsøpling fra virksomheten?</i>
Er det stilt krav til grunnforurensning	<i>Er det stilt krav knyttet til grunnforurensning fra virksomheten?</i> Dette vil være et eget punkt i de fleste nyere tillatelser, dvs. etter 2010.
Andre vilkår	
Er det satt krav til avfallskvalitet ut av anlegget?	<i>Regulerer statsforvalteren hva slags kvalitet avfallet ut av anlegget skal ha?</i> Dette er ment å være et krav til kvalitet som markedet for avfallsprodukter setter. Det er ikke tilstrekkelig å vise til annet regelverk, som f.eks. gjødselvereforskriften når du har en ferdig kompost.

Parameter	Beskrivelse av kartlegging
Er det satt krav om rapportering til statsforvalter	<p><i>Rapporterer virksomheten årlig inn til statsforvalter?</i></p> <p>Dette kravet vil fremgå under overskriften "Målinger av utslipp og rapportering".</p>
Er det satt krav om finansiell garanti/sikkerhet	<p><i>Fremkommer direkte krav om finansiell garanti for virksomheten?</i></p> <p>Dette kravet vil som regel fremgå under egen overskrift eller det kan fremgå under beskrivelse av krav vedr. håndtering av farlig avfall. Krav kan også komme frem under overskriften "Nedleggelse eller stans i virksomheten".</p>

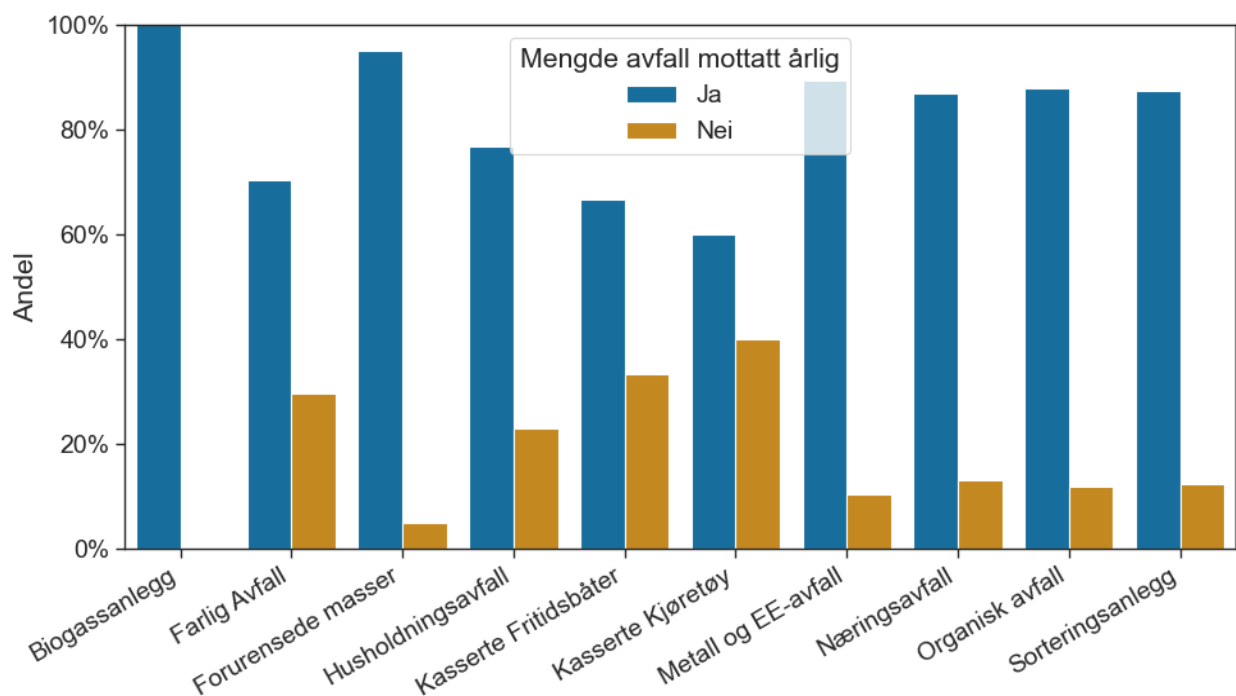
Vedlegg B - Diverse figurer fra kartleggingen

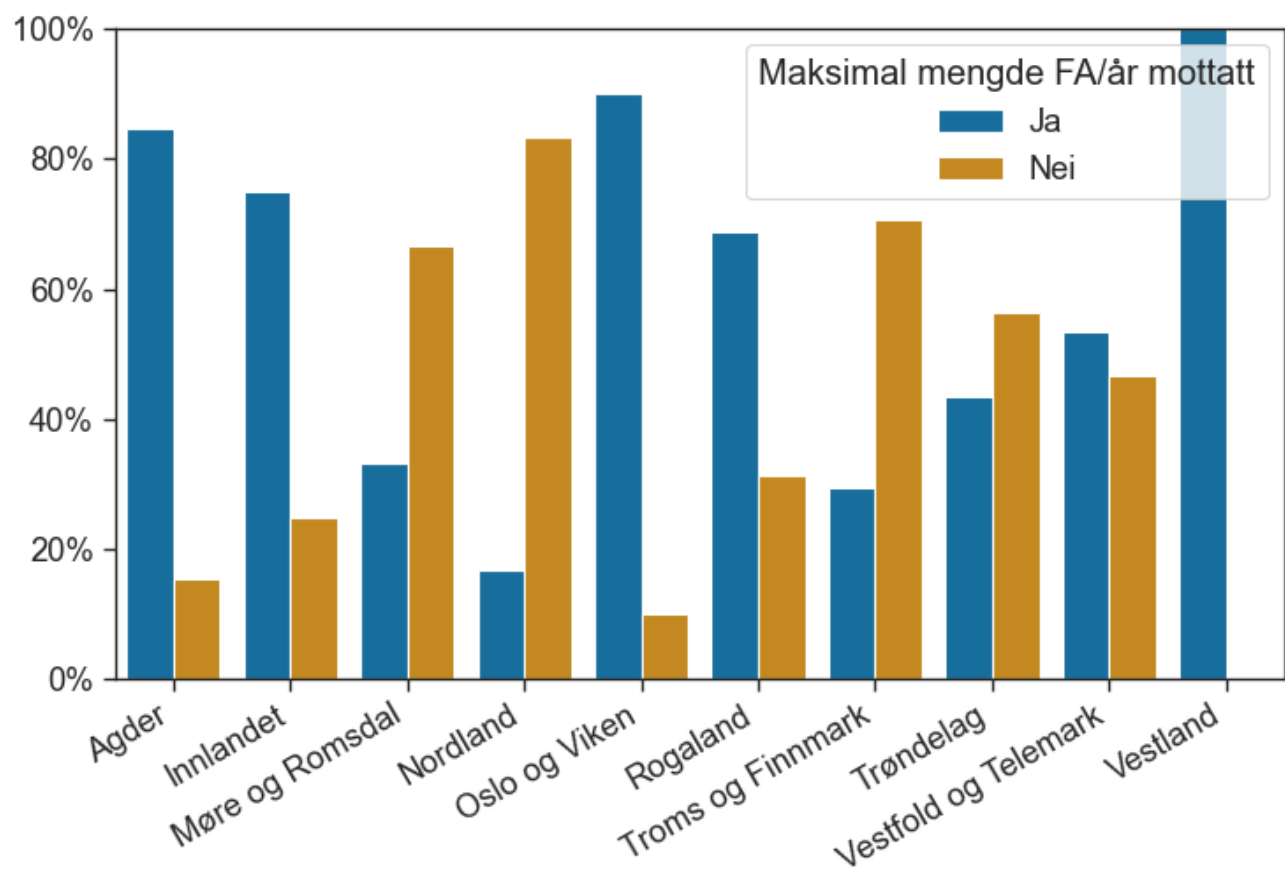
Figur 15: Krav til driftstid per avfallsanlegg.

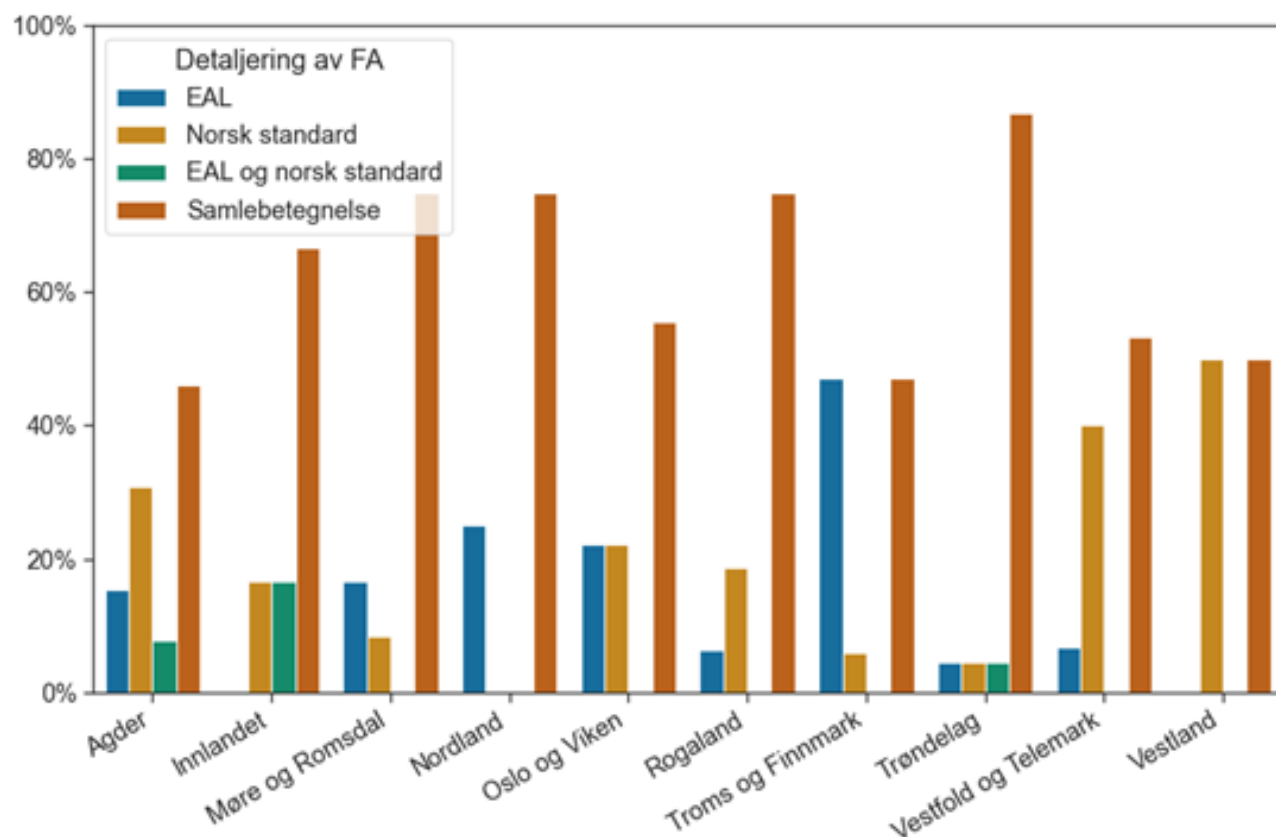
Figur 16: Krav til driftstid per type fylke.

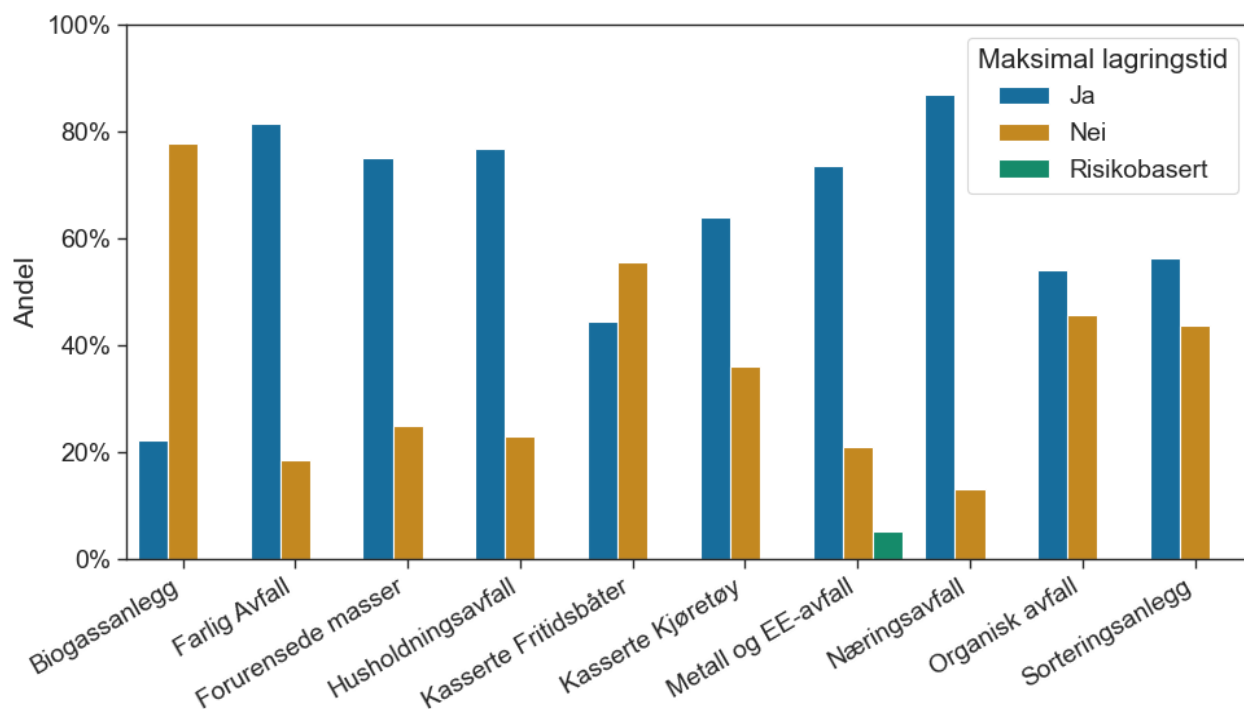
Figur 17: Årlig grense på mottatt avfall per type avfallsvirksomhet.

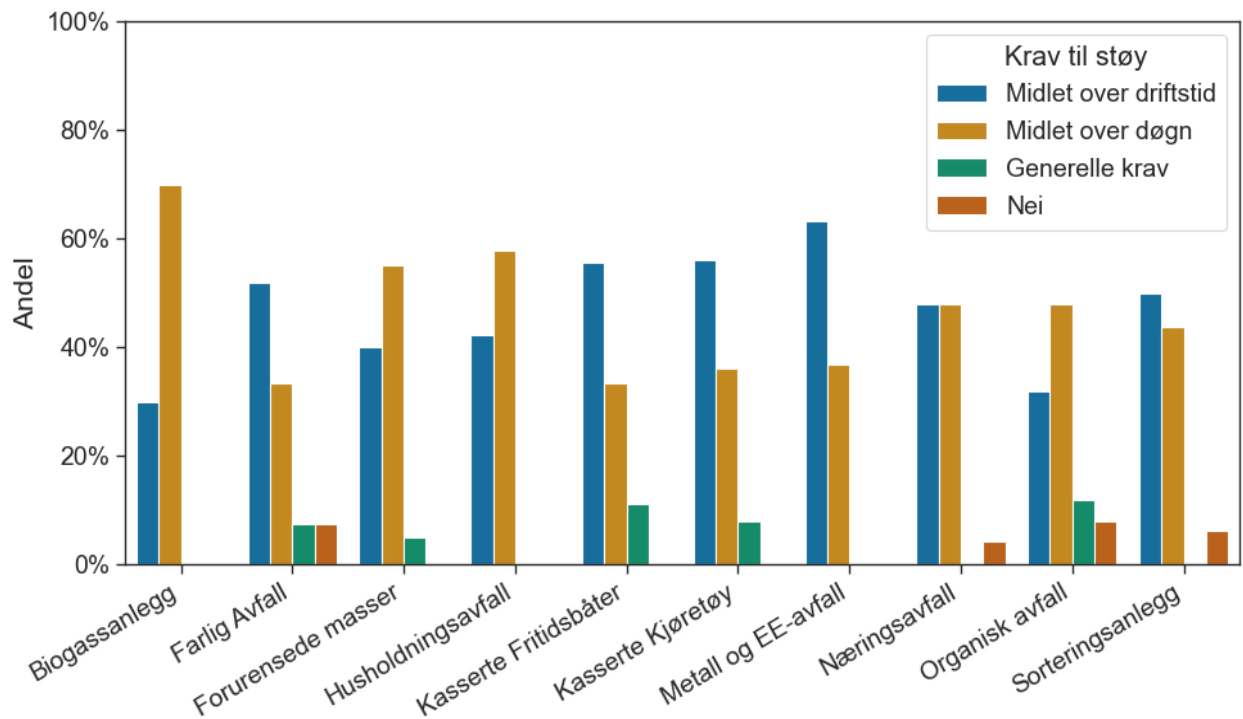
Figur 18: Årlig grense på mottatt farlig avfall per fylke.

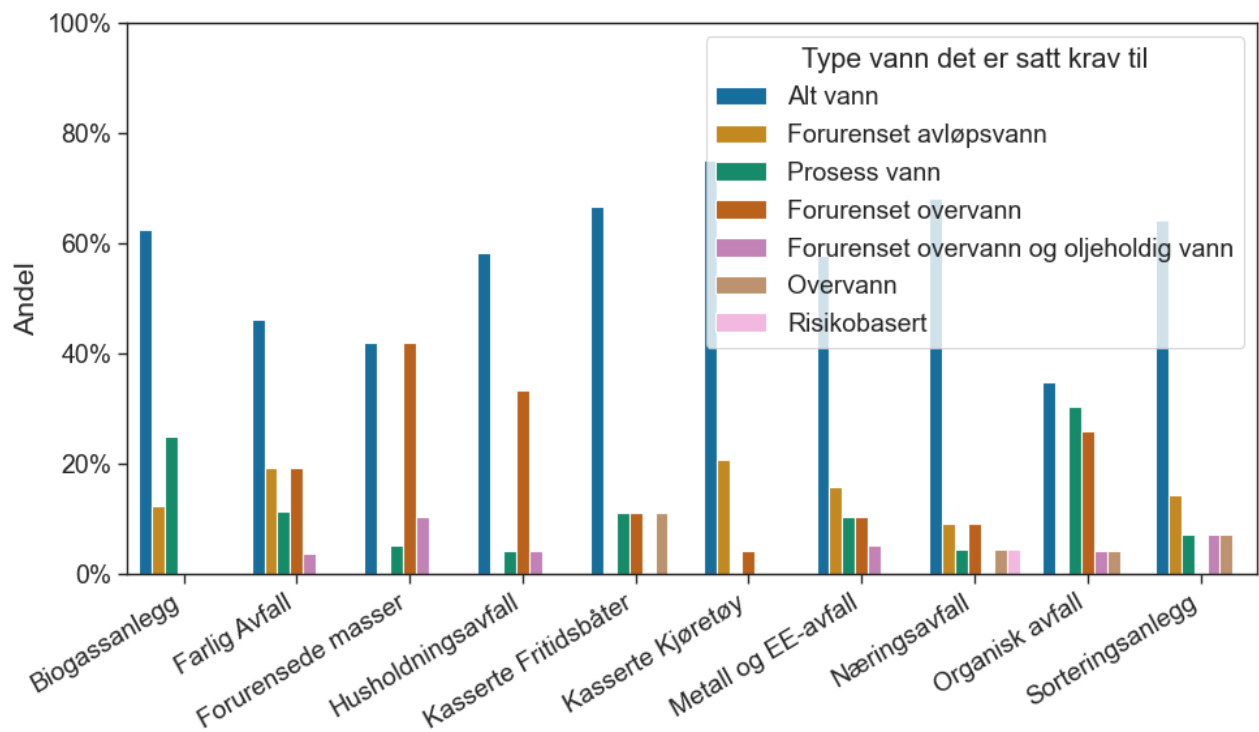
Figur 19: Detaljeringsgrad på farlig avfall per fylke.

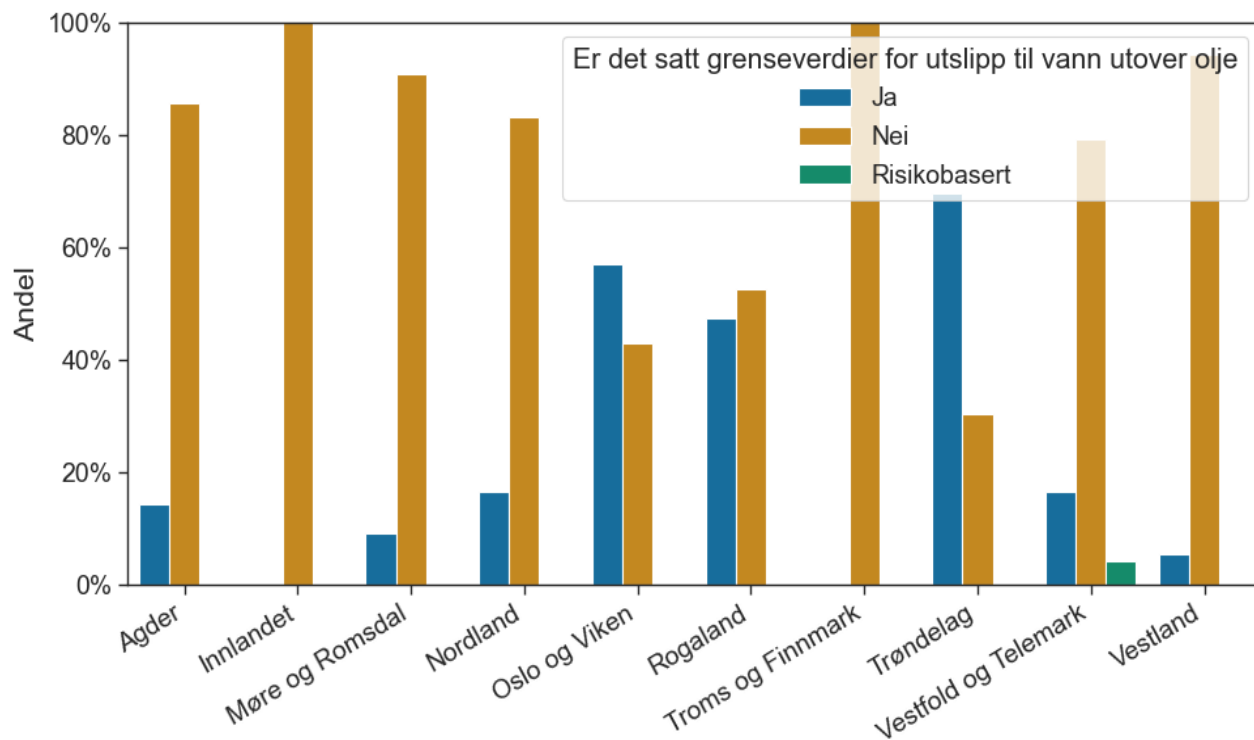
Figur 20: Krav til maksimal lagringstid for avfall per type avfallsvirksomhet.

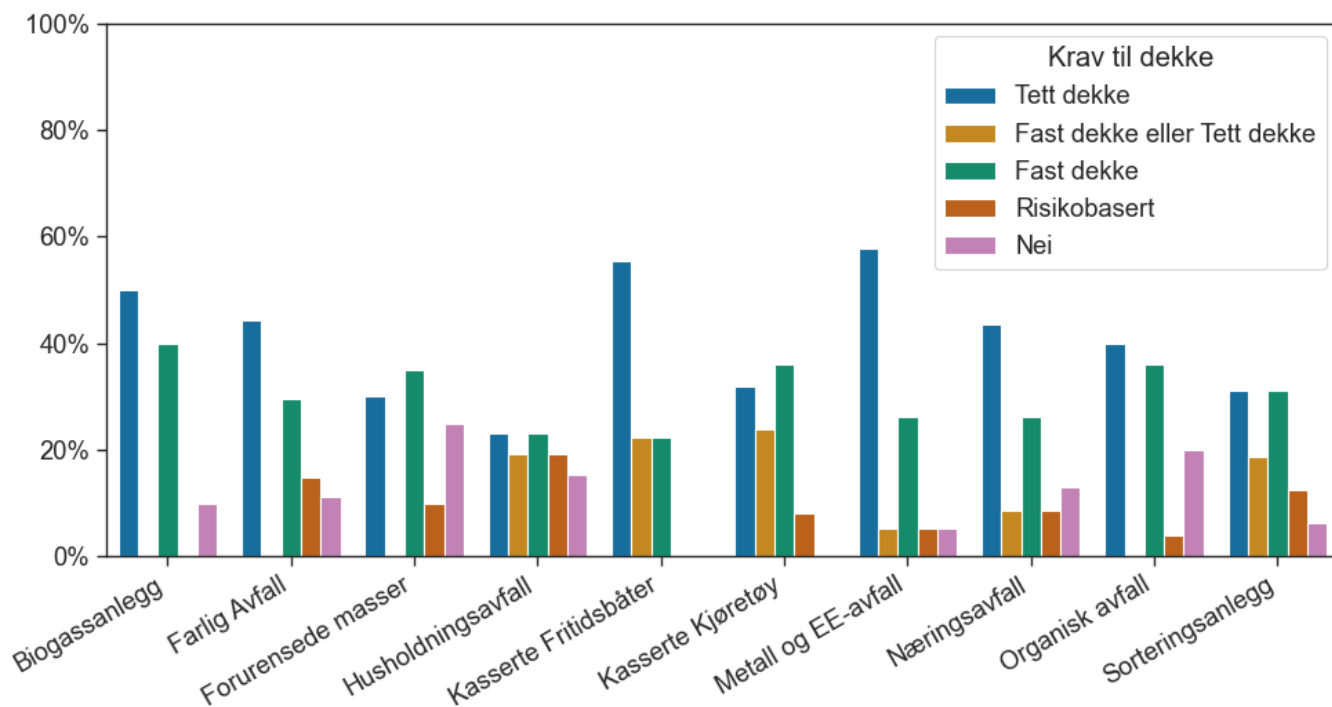
Figur 21: Krav til støy per type avfallsvirksomhet.

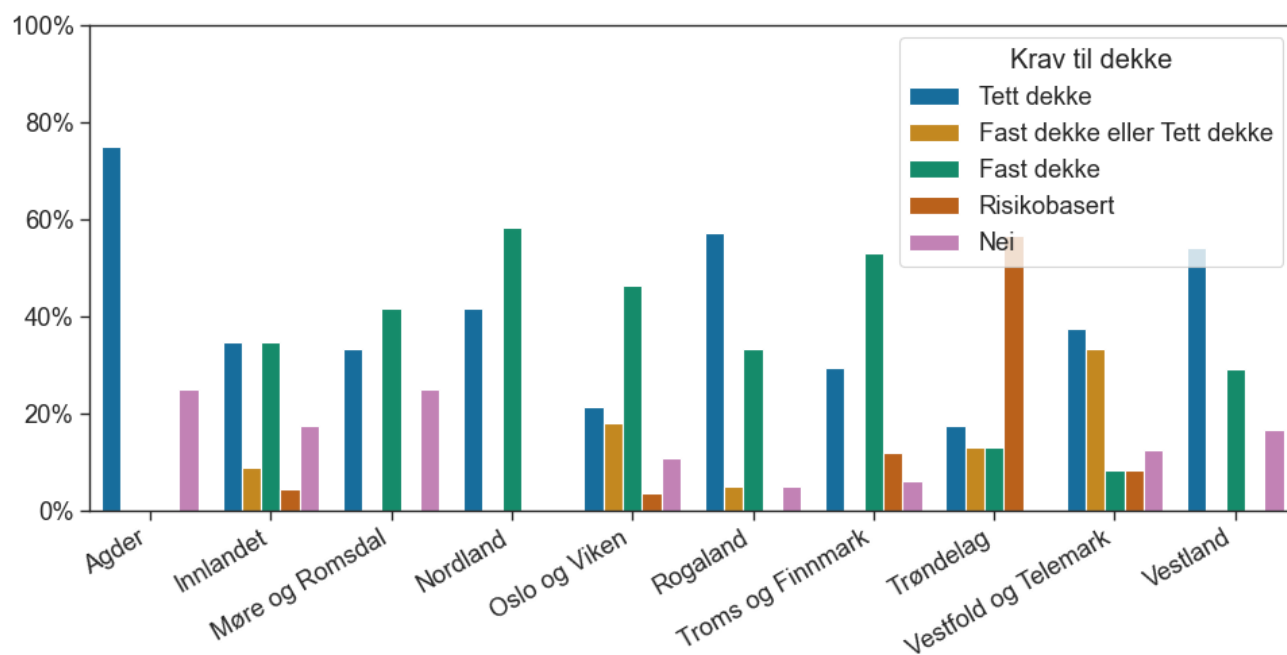
Figur 22: Type vann det er satt krav til per type avfallsvirksomhet.

Figur 23: Er det krav til grenseverdier utover olje i utslipp av vann per fylke.

Figur 24: Fastsatt krav til dekke ved ulike typer avfallsvirksomheter.

Figur 25: Fastsatt krav til dekke i ulike fylker.